

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

จ.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานการวิจัย

ปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาการสอน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และฉะเชิงเทรา

โดย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีงบประมาณ 2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อสำรวจข้อมูลส่วนบุคคล สำรวจปัญหาด้านการสอน สำรวจความต้องการในด้านการพัฒนาการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล ปัญหา และความต้องการพัฒนาด้านการสอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี จำนวน 505 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ

ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. ด้านข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรส มีบ้านพักของตนเองนอกเขตเทศบาล มีรถยนต์ส่วนตัวใช้ ไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเพิ่มพูนความรู้ มีบิดามารดาที่มีอาชีพเกษตรกร มีวุฒิปริญญาตรี มีเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาสูงกว่า 2.50 จากสถาบันฝึกหัดครูสอนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ชอบสอนกลุ่มวิชาทักษะ และกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และระดับชั้นที่สอนไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

2. ด้านข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าไม่เป็นปัญหาถึงร้อยละ 74.87 ประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ประเด็นที่เป็นปัญหาค่อนข้างมากคือ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงานหรือโครงการ และประเด็นที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนและจุดประสงค์ของวิชาที่สอน

3. ด้านข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการสอนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการในการพัฒนาการสอนถึงร้อยละ 76.64 สิ่งที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สิ่งที่ต้องการพัฒนาอันดับรองลงไป ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการทดลองทางวิทยาศาสตร์ และความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นใหม่ และสิ่งที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุด ได้แก่ ความรู้ในวิชาพลานามัย และการสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นและประเทศ

เริ่มบริการ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 2
	ขอบเขตของการวิจัย..... 3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 3
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 5
	การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา..... 5
	ขอบข่ายงานในโรงเรียนประถมศึกษา..... 6
	การประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา..... 7
	หลักสูตรประถมศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน..... 9
	สมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่พึงประสงค์..... 16
	สมรรถภาพด้านความรู้..... 17
	สมรรถภาพด้านทักษะ..... 18
	สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และทัศนคติ..... 21
	แนวปฏิรูปการศึกษากับครูประถมศึกษา..... 24
	ปัญหาและความต้องการของครูประถมศึกษา..... 29

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล.....	37
	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสอน.....	45
	ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการสอน.....	47
	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการสอน กับข้อมูลส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ.....	49
	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการพัฒนาการสอน กับข้อมูลส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ.....	73
5	อภิปรายผล.....	97
	อภิปรายผล.....	97
	ข้อเสนอแนะ.....	109
	บรรณานุกรม.....	110
	ภาคผนวก.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าร้อยละของอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
2	ค่าร้อยละของอายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
3	ค่าร้อยละของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
4	ค่าร้อยละของสถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
5	ค่าร้อยละของลักษณะที่พักของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
6	ค่าร้อยละของภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
7	ค่าร้อยละของพาหนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการเดินทางไปโรงเรียน....	40
8	ค่าร้อยละของค่าใช้จ่ายสำหรับการเพิ่มพูนความรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม..	40
9	ค่าร้อยละของอาชีพบิดามารดาของผู้ตอบแบบสอบถามก่อนที่จะเป็นครู....	41
10	ค่าร้อยละของสังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
11	ค่าร้อยละของขนาดโรงเรียนที่สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
12	ค่าร้อยละของวุฒิของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
13	ค่าร้อยละของเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
14	ค่าร้อยละของสถาบันที่จบการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
15	ค่าร้อยละของชั้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบสอนที่สุด.....	44
16	ค่าร้อยละของกลุ่มประสบการณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบสอนมากที่สุด....	44
17	ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัญหาการสอน....	45
18	ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความต้องการ ในการพัฒนาการสอน.....	47
19	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของครูประถมศึกษากับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	49
20	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการ/อายุการทำงาน ของครูประถมศึกษากับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	50

21	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	52
22	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	53
23	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่ฝึกของครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	55
24	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนาของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	56
25	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพาหนะที่ใช้เดินทางไปปฏิบัติงาน ที่โรงเรียนกับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	58
26	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายสำหรับเพิ่มพูนความรู้ ด้านต่าง ๆ กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	59
27	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดามารดาของ ครูประถมศึกษาก่อนที่จะมาเป็นครูกับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	61
28	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสังกัดของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	62
29	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนที่สอนของ ครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	64
30	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	65
31	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของ ครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	67
32	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่จบการศึกษาของ ครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	68
33	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างชั้นที่ครูประถมศึกษาชอบสอน หรือถนัดสอนมากที่สุดกับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	70

34	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ที่ชอบสอนมากที่สุดหรือถนัดมากที่สุดกับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ.....	71
35	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	73
36	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการหรืออายุการทำงานเป็นครูกับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	74
37	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	76
38	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	78
39	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่พักของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	79
40	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนาของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	81
41	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพาหนะที่ใช้เดินทางไปปฏิบัติงานที่โรงเรียนของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	83
42	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายสำหรับเพิ่มพูนความรู้ด้านต่าง ๆ ของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	84
43	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดามารดาของครูประถมศึกษาก่อนที่จะมาเป็นครูกับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	86
44	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสังกัดของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	87
45	ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนที่สอนของครูประถมศึกษาับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	89

46	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	90
47	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	92
48	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	93
49	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างชั้นที่ขอสอนหรือถนัดสอนมากที่สุดของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ....	95
50	คำไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ที่ขอสอนมากที่สุดหรือถนัดมากที่สุดของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ.....	96

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาคน เพื่อให้คนได้รับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ มีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังที่แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540) ได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ของการศึกษาว่า “...การศึกษามุ่งพัฒนาคนที่สมดุลทั้งด้านปัญญา จิตใจ และสังคม ทั้งในระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม...”

“ครู” เป็นผู้มีบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของประเทศ ดังพระราชโองการของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตอนหนึ่งว่า

“...อาชีพครูถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้นจะต้องพัฒนาคนซึ่งได้แก่ เยาวชนของชาติเสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้าน จึงสามารถร่วมกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้...” (ยนต์ ชุ่มจิต, 2534)

ครูโรงเรียนประถมศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่มุ่งเน้นการสอนกระบวนการมากกว่าเนื้อหา และมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถคิดและแก้ปัญหา เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ปัจจุบันหลักสูตรประถมศึกษาได้ใช้มาเป็นเวลานานเกือบ 10 ปี แล้ว จากการศึกษาผลการนำหลักสูตรประถมศึกษาไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาบางส่วนยังมีปัญหาในด้านการสอนและต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาด้านการสอน ดังปรากฏในงานวิจัยของ ศุภกร สืบเสาะ (2535) ที่พบว่า ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาในจังหวัดระยองต้องการความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอน และจากงานวิจัยของ กัลลวิภา หงษ์ศิริ (2537) พบว่า ครูในโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ต้องการความช่วยเหลือในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ

งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานการเรียนการสอน งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน งานประชุมอบรมทางวิชาการ งานส่งเสริมการสอน งานนิเทศการศึกษา และงานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน และจากงานวิจัยของ อัญชลี ฉัตรเงิน (2540) พบว่า ปัญหาการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และมีปัญหาในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก ระยอง จันทบุรี และตราด และมีหน้าที่หลักตาม พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยคือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้นภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นภาควิชาหนึ่งในมหาวิทยาลัยบูรพา จึงมีภารกิจตามหน้าที่หลักดังกล่าวข้างต้นด้วย คือได้รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิต และมหาบัณฑิตทางการประถมศึกษา ทำการวิจัยและให้บริการทางวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา

จากสภาพปัญหาที่ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษายังมีปัญหาในด้านการสอนและต้องการที่จะพัฒนาการสอนดังกล่าวข้างต้น ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งจะเป็นศูนย์วิชาการให้แก่จังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี จึงได้สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในด้านการสอนและความต้องการที่จะพัฒนาด้านการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานและจะได้นำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการให้บริการด้านการสอน และการฝึกอบรมครูประจำการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจข้อมูลส่วนบุคคลของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี
2. เพื่อสำรวจปัญหาด้านการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี

3. เพื่อสำรวจความต้องการในด้านการพัฒนาการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล ปัญหา และความต้องการพัฒนา ด้านการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
อำเภอ จำนวน 34 อำเภอ 3 ถึงอำเภอ ในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี
ปีการศึกษา 2541

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
อำเภอ ในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี จำนวน 505 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม
แบบชั้นภูมิ (Stratified Random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของครู

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลส่วนบุคคลของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว
และจันทบุรี

2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี
ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี

3. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในด้านการพัฒนาการสอนของครูโรงเรียนประถม
ศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี

4. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล ปัญหา และความต้องการพัฒนาด้านการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกิดจากการปฏิบัติการในการสอน
2. ความต้องการ หมายถึง ความมุ่งหวังของครูที่จะพัฒนาตนเอง
3. ครู หมายถึงข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี ประจำปีการศึกษา 2541
4. การพัฒนาการสอน หมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในด้านการสอน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา
2. หลักสูตรประถมศึกษาฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน
3. สมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่พึงประสงค์
4. แนวทางการปฏิรูปการศึกษากับครูประถมศึกษา
5. ปัญหาและความต้องการของครูประถมศึกษา

การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่าง ๆ ที่ประกาศใช้มาแล้วจนถึง
แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535 ได้แบ่งการศึกษาตามแนวระบบโรงเรียนเป็นระดับต่าง ๆ
ในปัจจุบันมีการจัดการศึกษาเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา (แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย) และระดับอุดมศึกษา

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 มีการกำหนดให้การศึกษาระดับประถม
ศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้าน
คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามารถขั้นพื้นฐาน และให้สามารถอ่านออก เขียน
และคำนวณได้ อายุโดยประมาณของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาตั้งแต่อายุ 6-12 ปี การจัดการ
ศึกษาแบ่งชั้นเรียนเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทยมีประมาณสามหมื่นห้าพันโรงเรียน มีหน่วยงาน
ต้นสังกัดที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบโรงเรียนระดับประถมศึกษาหลายหน่วยงาน เช่น
กรมการปกครองควบคุมกำกับดูแลการจัดการศึกษาของเทศบาล และเมืองพัทยา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชนควบคุมกำกับดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

กรุงเทพมหานครควบคุมกำกับดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ ฯ ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควบคุมกำกับดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด - อำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศรวมทั้งหมด 31,419 โรงเรียน

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดการศึกษาแตกต่างกันตามระดับการศึกษาที่เปิดสอน จำแนกเป็น 4 ประเภทโรงเรียน คือ

- (1) โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา
- (2) โรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา
- (3) โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
- (4) โรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบข่ายงานในโรงเรียนประถมศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) กระทรวงศึกษาธิการทุกโรงเรียนทั่วประเทศ มีความรับผิดชอบในการจัดการบริหารงานของโรงเรียน แบ่งเป็น 6 งาน ได้แก่

1. งานวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. งานบุคลากร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล เพื่อการดำเนินงานหรือการบริหารงานด้านอื่น ๆ ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน และกิจกรรมของนักเรียนทั้งหมด ยกเว้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผลสำเร็จ
4. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ เป็นงานที่ปฏิบัติโดยยึดกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเกณฑ์ เงื่อนไขตามหนังสือสั่งการของส่วนราชการ
5. งานอาคารสถานที่ เป็นงานเกี่ยวกับการจัดการอาคารสถานที่ บริเวณ เพื่อการใช้ประโยชน์ รวมทั้งการบำรุงรักษาและการตกแต่ง
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อการสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่โรงเรียนและชุมชน

การประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินโรงเรียนประถมศึกษาเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2510 หลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวเรื่อยมาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาวการณ์และบริบทต่าง ๆ ของสังคมไทยตามช่วงเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานสร้างเกณฑ์มาตรฐานขึ้นใช้แล้วปรับปรุงมีหลายครั้ง ทำให้มีเกณฑ์มาตรฐานหลายฉบับ

ปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สปช. มีการประเมินด้วยเกณฑ์มาตรฐานต่อไปนี้

1. เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำคุณภาพนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา (ฉบับทดลอง)

พ.ศ. 2533

2. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536

3. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2537 ระดับก่อนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น

4. เกณฑ์มาตรฐานวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538

ส่วนโรงเรียนเอกชน ก็มีการประเมินด้วยเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเอกชน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2535

โรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ก็มีการประเมินด้วยเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ยังมีเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาอีก คือ มาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษาในสถานศึกษา ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2525 - 2529) ของคณะกรรมการสุขศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานน้ำหนักส้วนสูงและเครื่องชี้วัดโภชนาการของประชาชนไทย อายุ 1 วัน - 19 ปี ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

การประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จัดทำขึ้นเพื่อประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาว่าเป็นโรงเรียนที่ได้มาตรฐานตามระดับที่กำหนดหรือไม่ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการพัฒนางานตามความต้องการที่จำเป็นของโรงเรียน และเพื่อวิเคราะห์กิจกรรมหลักตามภาระงานที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) โดยให้โรงเรียนประเมินตนเอง

ผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2538 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) มีข้อมูลบ่งชี้ว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.42) ได้ระดับคุณภาพในเกณฑ์ “พอใช้ได้” (ระดับ 2) และมีโรงเรียนได้มาตรฐานจำนวนทั้งสิ้น 1,568 โรงเรียน ด้านภารกิจใน 6 งานหลักของโรงเรียนที่ผ่านมาตรฐานมากที่สุด คือ งานกิจการนักเรียน ส่วนงานวิชาการผ่านมาตรฐานน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาผลการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการพัฒนางานตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ในงานวิจัยฉบับนี้ระบุว่า โรงเรียนได้เลือกกิจกรรมการพัฒนางานเพื่อให้โรงเรียนมีสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ปรากฏผลการจัดลำดับความสำคัญใน 5 ลำดับแรก คือ (1) การให้ความรู้แก่บุคลากรเรื่อง หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และแผนการสอน (2) การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนก่อนประถมศึกษาและจัดให้มีเครื่องเล่นสนามครบตามเกณฑ์ (3) การให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น (4) การจัดหาเอกสาร สิ่งพิมพ์ คู่มือครู เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อ ทุกกลุ่มประสบการณ์ที่ครูไม่สามารถผลิตเองได้ (5) การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนพัฒนาขึ้น

งานวิจัยฉบับเดียวกันนี้ ได้รายงานผลการวิเคราะห์กิจกรรมหลักตามภาระงานที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน มีข้อความระบุว่า ภาระงานที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ (1) การปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน (2) การปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร (3) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (4) การปรับปรุงประสิทธิภาพการวางแผนและการบริการโรงเรียน (5) การปรับปรุงประสิทธิภาพการนิเทศ (6) การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนและคุณภาพชีวิตนักเรียน (7) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากรายงานวิจัยการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2538 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนประถมศึกษามีความต้องการในด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน เพื่อให้งานวิชาการผ่านเกณฑ์มาตรฐานทุกโรงเรียน

หลักสูตรประถมศึกษาฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้หลักสูตรประถมศึกษามาแล้วหลายฉบับ หลักสูตรประถมศึกษาฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน คือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 จัดทำโดยกรมวิชาการ (2535: 1-4) มีการระบุสาระสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

หลักการ

หลักสูตรประถมศึกษามีหลักการสำคัญ 3 ประการคือ

1. เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาสพัฒนาหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการได้

จุดหมาย

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ คงสภาพอ่านออกเขียนได้และคิดคำนวณได้
2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม
3. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว
4. สามารถวิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวได้อย่างมีเหตุผลด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

5. มีความภูมิใจในความเป็นคนไทย มีนิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

6. มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

7. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในบ้านและชุมชน สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของบ้านและชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในชุมชนรอบ ๆ บ้าน

โครงสร้าง

มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย และคณิตศาสตร์
2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาของชีวิตและสังคม โดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี
3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมนิสัย ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี
4. กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ
5. กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ในชั้น ป. 5-6 โรงเรียนอาจเลือกจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะ ในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 หรือเลือกจัดกิจกรรมอื่น ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเลือกจัดหลาย ๆ กิจกรรมก็ได้

เวลาเรียน

ตลอดหลักสูตรประถมศึกษา ใช้เวลาเรียนประมาณ 6 ปี แต่ระดับการศึกษาควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง หรือ 75 คาบ ซึ่งกำหนดให้คาบละ 20 นาที ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วต้องไม่ต่ำกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า 1,000 ชั่วโมง และสำหรับชั้น ป. 5-6 นั้น ให้เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษอีกไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง

อัตราเวลาเรียนของมวลประสบการณ์ทั้ง 5 กลุ่ม ในแต่ละระดับชั้น กำหนดไว้โดยประมาณ ดังนี้

มวลประสบการณ์	อัตราเวลาเรียนโดยประมาณ					
	ป. 1-2		ป. 3-4		ป. 5-6	
	ร้อยละ	คาบ/ปี	ร้อยละ	คาบ/ปี	ร้อยละ	คาบ/ปี
1. กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	50	1,500	35	1,050	35	750
2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	15	450	50	600	25	750
3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	25	750	25	750	20	600
4. กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	10	300	20	600	20	600
รวม	100	3,000	100	3,000	100	3,000
5. กลุ่มประสบการณ์พิเศษ	-	-	-	-	-	600

หมายเหตุ เวลาเรียนคาบละ 20 นาที คิดเป็นชั่วโมงละ 3 คาบ

แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้น จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
3. จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงหรือบูรณาการ ทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่ม

5. จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด และเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ให้สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

การวัดผล การประเมินผล และการติดตามผล

การวัดผลและการประเมินผล ตลอดจนการติดตามผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนหรือเลื่อนชั้นระหว่างปีหรือปลายปี ตามความสามารถของผู้เรียนให้เป็นที่พอใจของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทดสอบเป็นระยะ และหรือทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียนตามลักษณะการจัดประสบการณ์และเนื้อหาวิชา ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการศึกษา

อนึ่ง สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ จะไม่นำมาเป็นเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนแต่เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อดูความก้าวหน้าจากการทำกิจกรรม

จุดประสงค์ตามมวลประสบการณ์

ตามเอกสารหลักสูตรได้มีการแบ่งมวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไว้ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ อีกทั้งได้มีการกำหนดจุดประสงค์ของแต่ละมวลประสบการณ์ไว้ดังนี้

1. จุดประสงค์ของกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ แยกเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาไทย กับคณิตศาสตร์

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษา สามารถใช้ เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล มุ่งปลูกฝัง ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีความรู้ ความเข้าใจหลักเกณฑ์ อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
2. สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร ทั้งการรับรู้และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล
3. สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลตลอดจนสามารถใช้ ภาษาในเชิงสร้างสรรค์ได้
4. มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้อื่น ๆ
5. สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
6. มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทยและวรรณคดี ทั้งในด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการสร้างเสริมความมั่งคั่งในชีวิต (กรมวิชาการ, 2535 : 7)

การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิด การคำนวณ สามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ จึงต้องปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในคณิตศาสตร์พื้นฐาน และมีทักษะในการคิดคำนวณ
2. รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และแสดงความคิดออกมาอย่างมีระบบ ชัดเจน และรัดกุม
3. รู้คุณค่าของคณิตศาสตร์และมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์
4. สามารถนำประสบการณ์ทางด้านความรู้ ความคิด และทักษะที่ได้จากการเรียน คณิตศาสตร์ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวัน (กรมวิชาการ, 2535 : 18)

2. จุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในด้านอนามัย ประชากร การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงสภาพ ปัญหา กระบวนการแก้ปัญหาและสามารถนำประสบการณ์เหล่านี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความเข้าใจพื้นฐานและปฏิบัติตนได้ถูกต้องในด้านสุขภาพอนามัยทางร่างกาย และจิตใจทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับสังคมและธรรมชาติ มีนิสัยไม่หาความรู้ อยู่เสมอ
3. สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
4. มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
6. มีความเข้าใจ เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
7. เข้าใจหลักของการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ปฏิบัติในขอบเขตแห่งสิทธิเสรีภาพ
8. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และความเป็นเอกราชของชาติ เทอดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (กรมวิชาการ, 2535 : 25)

3. จุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาค่านิยม เจตคติ พฤติกรรม และบุคลิกภาพ เน้นการเป็นคนช่างคิด ช่างทำ และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้กิจกรรม จริยศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษา ดนตรี และนาฏศิลป์ ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการเกี่ยวกับความดีความงาม การรักษาสุขภาพกายและจิต

2. มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความสามารถในการแสดงออกและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3. มีความเสียสละ สามัคคี มีวินัย ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญูทศเวที รักษาการทำงาน เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย

4. มีความสนใจแสวงหาความรู้ และรูปแบบการทำงานใหม่ ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้ความรู้ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาเพื่อการทำงาน และการดำรงชีวิต

5. ปรับปรุงตนเองให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหา และพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้ (กรมวิชาการ, 2535 : 57)

4. จุดประสงค์ของกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียน มีนิสัยรักงานเห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพจึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันและงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย
3. มีนิสัยที่ดีในการทำงานและรู้จักพึ่งตนเอง
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงานและกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ (กรมวิชาการ, 2535 : 99)

5. จุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์พิเศษ

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความสนใจ โดยกำหนดอัตราเวลาเรียนได้ 200 ชั่วโมง หรือ 600 คาบต่อปี

กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

1. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต

3. กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 ได้แก่ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพ

จุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1. ให้มีความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้ภาษาอันเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ
 2. ให้มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่จะช่วยให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ตามความเหมาะสมแก่วัย
 3. ให้มีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษอันเป็นภาษาสากล รวมทั้งมีนิสัยรักการอ่านและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
 4. ให้เห็นแนวทางในการนำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ (กรมวิชาการ, 2535 : 139)
- จุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกี่ยวกับการดำรงชีวิต มีดังนี้
1. เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ ในงานต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับสภาพและความเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่น
 2. เพื่อให้มีนิสัยในการทำงานอย่างมีขั้นตอน มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่รังเกียจงานขยัน ประหยัด อดทน พึ่งตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
 3. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มงาน และเห็นช่องทางในการทำงาน
 4. เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ตามควรแก่วัย (กรมวิชาการ, 2535 : 138)
- สาระสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาตามทีกล่าวมานี้ เป็นเรื่องสำคัญที่ครูประถมศึกษาต้องมีความเข้าใจ เพื่อที่จะได้จัดการเรียนการสอนให้ตรงกับหลักการ จุดหมาย จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างของหลักสูตร

สมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่พึงประสงค์

ครูประถมศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนของชาติเป็นอย่างมาก ด้วยอยู่ในฐานะเป็นผู้วางรากฐานความรู้ความสามารถให้แก่เยาวชน คุณภาพของเยาวชนจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพการสอนของครู ถ้าหากครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ย่อมสามารถให้การศึกษแก่เยาวชนอย่างมีคุณภาพได้

มีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูประถมศึกษาในช่วงของการใช้หลักสูตร
 ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาโดยตลอด โดยบุคคลและกลุ่มบุคคลเป็นคณะร่วมวิจัย
 ทำให้มีเอกสารเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องนี้ปรากฏเพื่อการศึกษาค้นคว้าอยู่หลายฉบับ ต่อมา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมการฝึกหัดครู และสำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้ศึกษาวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสมรรถภาพ
 ของครูประถมศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ พิจารณาแล้วสรุปจัดหมวดหมู่รายการสมรรถภาพที่จำเป็น
 สำหรับครูประถมศึกษา แยกตามหมวดงานมี 5 งาน คือ (1) งานสอน (2) งานแนะแนว
 (3) งานกิจการนักเรียน (4) งานธุรการ และ (5) งานพัฒนา ในแต่ละงานได้กำหนดรายการ
 สมรรถภาพแยกเป็น 3 ด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้ สมรรถภาพด้านทักษะ และ
 สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและทัศนคติ

เนื่องจากผลการวิเคราะห์สมรรถภาพของครูประถมศึกษาตามที่คณะผู้วิจัยดังกล่าวจัดทำ
 มีรายละเอียด ชัดเจน น่าเชื่อถือ และเป็นข้อสรุปความคิดเห็นร่วมกันขององค์กรผู้ผลิตครู
 และองค์กรผู้ใช้ครู ซึ่งเป็นสถาบันที่มีนักวิชาการมากมาย จึงเป็นการสมควรที่จะขอยกรายการ
 สมรรถภาพสำหรับงานสอนของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมการฝึกหัดครู
 และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 119-125) จัดทำไว้มาเสนอ
 ในงานวิจัยนี้ รายละเอียดของสมรรถภาพในงานสอนของครูประถมศึกษามีดังนี้

สมรรถภาพสำหรับงานสอน แจกแจงรายการสมรรถภาพเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้
 ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะและทัศนคติ

สมรรถภาพด้านความรู้ แยกเป็น 2 เรื่อง คือ

1. ความรู้ในเนื้อหาวิชา ตามกลุ่มประสบการณ์ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือ
 การเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานและ
 พื้นฐานอาชีพ

2. ความรู้ทางวิชาชีพครู แจกแจงไว้ 5 เรื่อง คือ

2.1 ปรัชญาการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรประถมศึกษา แผนการสอน
 กำหนดการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบฟอร์มประกอบการเรียนและ
 การวัดผล

2.2 ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หนังสือเรียน และการวัดและ
 ประเมินผล

2.3 จิตวิทยาสำหรับครูที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อม การสร้างทัศนคติที่ดี

2.4 วิธีสอนต่าง ๆ วิธีจัดกิจกรรมการเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียน ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

2.5 การสร้างสื่อการเรียนการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารหรือวัสดุต่าง ๆ

2.6 วิธีการประเมินผล

สมรรถภาพด้านทักษะ แยกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

ทักษะทั่วไปที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา และทักษะเฉพาะในวิชาที่สอน

ก. ทักษะทั่วไปที่จำเป็นสำหรับครูประถม แจกแจงรายการเป็นดังนี้

1. มีทักษะในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้อของเด็กมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างความเข้าใจได้เหมาะสมตามวัยของเด็ก

2. มีทักษะในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมทักษะและการใช้สื่อการเรียนได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

3. มีทักษะในการใช้เทคนิคการสอนอย่างเป็นระบบและตามลำดับขั้นของการเรียนรู้ ในกิจกรรมแต่ละประเภท

4. มีทักษะในการสอนแบบต่าง ๆ ได้แก่ สอนโดยวิธีสืบเสาะหาความรู้ สอนแบบอภิปราย แบ่งกลุ่มทำงาน สอนแบบสาธิต และทดลองปฏิบัติงานต่าง ๆ สอนแบบบรรยาย เล่นเกม สอนแบบนุรณาการและอื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับหลักสูตร

5. มีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

5.1 การนำเข้าสู่บทเรียน

5.2 การนำเสนอเนื้อหา

5.3 การกระตุ้นให้คิด

5.4 การใช้คำถาม

5.5 การร้องเพลง

5.6 การเล่นนิทาน แต่งนิทาน

5.7 การเสริมแรง

5.8 การสรุปความ

5.9 การสาธิต

- 5.10 การนำเกมและเล่นเกมต่าง ๆ
- 5.11 การใช้กระดานดำ
- 5.12 การใช้ท่าทางสื่อความหมาย
- 5.13 การแปรเปลี่ยนวิธีสอน
- 5.14 การสร้างและใช้อุปกรณ์การสอน
- 5.15 การทำสังคมมิติ
- 5.16 การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน
- 5.17 การแก้ปัญหาและแนะแนวเบื้องต้น
- 5.18 การให้คำแนะนำ ควบคุม ดูแลให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
- 5.19 การเล่าเรื่อง บรรยาย อธิบาย แสดงความคิดเห็น
- 5.20 การแสดงบทบาทสมมติ และให้คำแนะนำวิธีแสดง
- 5.21 การจัดกลุ่มและใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการสอน
- 5.22 การสร้างและปลูกฝังระเบียบวินัยในการทำงานของนักเรียน
- 5.23 การประเมินผลงานของนักเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้
- 5.24 การสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ
- 5.25 การสร้างแบบฝึก โจทย์ปัญหา แบบทดสอบทั้งชนิด Formative และ Summative

ข. ทักษะเฉพาะในวิชาที่สอน แยกตามกลุ่มประสบการณ์ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แยกเป็นวิชาภาษาไทยกับคณิตศาสตร์
ภาษาไทย ครูประถมศึกษาควรมีทักษะในเรื่องต่อไปนี้
 - 1) การเลือกหนังสือ รู้จักแยกความรู้ ความคิดและคุณธรรมที่สอดแทรกในเนื้อเรื่องของหนังสือเรียนและหนังสือประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
 - 2) การใช้ภาษาเพื่อเป็นตัวอย่าง และเพื่อชี้แนะการใช้ภาษาที่ถูกต้อง สามารถสื่อเนื้อความได้ชัดเจนถูกต้องตามระเบียบการใช้ถ้อยคำ
- คณิตศาสตร์ ครูประถมศึกษาควรมีทักษะในเรื่องต่อไปนี้
 - 1) เขียนตัวเลข สัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ได้ถูกต้องชัดเจน
 - 2) ตั้งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์คณิตศาสตร์และจากโจทย์ปัญหาเป็นประโยคสัญลักษณ์คณิตศาสตร์

3) คำนวณ บวก ลบ คูณหาร เลขจำนวนเต็ม ทศนิยม และเศษส่วนได้อย่างคล่องแคล่ว

- 4) คำนวณน้ำหนัก ปริมาตร ความยาว ได้ใกล้เคียงค่าที่ถูกต้อง
- 5) ใช้เครื่องชั่ง ตวง วัด ทั้งที่เป็นมาตรฐาน และไม่เป็นมาตรฐานแบบต่าง ๆ
- 6) วิธีคำนวณโดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เช่น การนับทบ และการหักออก
- 7) ใช้เส้นจำนวน นาฬิกาจำลอง
- 8) วาดภาพง่าย ๆ วาดภาพสองและสามมิติ

2. กลุ่มส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาควรมีทักษะต่อไปนี้

- 1) วิเคราะห์ เสนอ ชำระ เหตุการณ์ และปัญหาต่าง ๆ
- 2) เขียนแผนภูมิ ภาพลายเส้น ระบายสีตัวอักษร ทำสมุดภาพ จัดกะบะทราย บันรูป สร้างหุ่นจำลองง่าย ๆ ประดิษฐ์และซ่อมแซมของใช้และของเล่น เชิดหุ่นประกอบ การทำ การทดลอง การเจริญวิทยาการ การทำรายงาน การจัดป้ายนิเทศ การไปศึกษานอกสถานที่
- 3) ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ และสามารถแนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องได้
- 4) ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นที่มีพื้นฐานความรู้ วัฒนธรรม ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างกัน
- 5) ทำงานร่วมกับผู้อื่นและใช้กระบวนการกลุ่มได้

3. กลุ่มส่งเสริมลักษณะนิสัย ครูประถมศึกษาควรมีทักษะต่อไปนี้

- 1) จัดการเล่นสมมุติ แสดงละคร แสดงหุ่น การจัดหุ่นจำลอง จัดนิทรรศการ ในโอกาสต่าง ๆ
- 2) สอนให้ผู้เรียนสามารถวิพากษ์วิจารณ์ ได้ว่าที่ ทำบันทึก ทำรายงาน และรายงานปากเปล่า
- 3) วิจาร์ณผลงานของนักเรียนและผู้อื่น ให้นักเรียนวิจาร์ณผลงานของตนเอง และผู้อื่น รวมทั้งทักษะในการโน้มน้าวจิตใจให้นักเรียนเกิดความรักในศิลปะ
- 4) แต่งเพลงและร้องเพลงง่าย ๆ เต็มให้เข้ากับจังหวะทำนองเพลงไทยและเพลงนานาชาติบางเพลง การคิดทำรำประกอบอารมณ์และความหมาย เล่นเครื่องดนตรีบางประเภทได้ สามารถพูดโน้มน้าวจิตใจผู้เรียนให้เกิดความรักในดนตรีและนาฏศิลป์ไทย

4. กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ครูประถมศึกษาควรมีทักษะต่อไปนี้

- 1) สาธิตหรือทำเป็นตัวอย่างให้นักเรียนดูได้
- 2) สื่อความหมายและสั่งงานให้นักเรียนเข้าใจ นำไปปฏิบัติได้
- 3) สร้างและออกแบบใบสั่งงาน ออกแบบงานอย่างง่าย ๆ ได้
- 4) สร้างแบบฟอร์มหรือตารางแสดงความก้าวหน้าในการทำงาน
- 5) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม
- 6) คิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ในลักษณะของการสร้างสรรค์
- 7) ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานในการฝึกงาน เช่น เลื่อย จักรเย็บผ้า

กรรไกร สว่าน มีด ฯลฯ

- 8) จัดหาและใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น
- 9) ประเมินผลงานและการปฏิบัติงานของนักเรียนได้

สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและทัศนคติ

มีการแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ คุณลักษณะโดยทั่วไป และทัศนคติโดยทั่วไปกับคุณลักษณะและทัศนคติที่มีต่อการสอนเฉพาะวิชาเป็นพิเศษ

คุณลักษณะโดยทั่วไป ครูประถมศึกษาต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. คล่องแคล่วกระฉับกระเฉง เหมาะสมกับกิจกรรมต่าง ๆ
2. ใช้คำพูดง่าย ๆ ชัดเจน สื่อความหมายได้ถูกต้อง
3. ยิ้มแย้มแจ่มใส เบิกบาน
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
5. มีไหวพริบดี
6. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
7. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
9. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
10. มีขันติธรรม
11. ช่างสังเกต รวบรวมข้อมูล
12. ทำงานประณีต
13. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

14. เป็นตัวอย่างที่ดี
15. ความเป็นประชาธิปไตย
16. ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

ทัศนคติโดยทั่วไป

ครูประถมศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนระดับประถมศึกษา และต่อวิชาชีพครู
คุณลักษณะและทัศนคติที่ดีต่อการสอนเฉพาะวิชาเป็นพิเศษ

ครูประถมศึกษาที่สอนวิชาต่าง ๆ ต้องมีคุณลักษณะและทัศนคติที่ดีเป็นพิเศษตามวิชา
ที่สอน แยกตามกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แยกเป็นภาษาไทยกับคณิตศาสตร์
ภาษาไทย ครูประถมศึกษาต้องมีทัศนคติและคุณลักษณะดังนี้

1) ตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและ
เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

- 2) ตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยในแง่ที่ช่วยสร้างเสริมความมั่งคั่งงามในชีวิต
- 3) ตระหนักในคุณค่าของภาษาและวรรณคดีในฐานะเป็นวัฒนธรรมประจำชาติ
- 4) ใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม

คณิตศาสตร์ ครูประถมศึกษาต้องมีคุณลักษณะและทัศนคติดังนี้

- 1) เป็นคนช่างสังเกต รวบรวมข้อมูล
- 2) คิดคิดสมเหตุสมผล โดยมีหลักฐานอ้างอิง
- 3) ไม่มุงมายในสิ่งไร้เหตุผล
- 4) ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
- 5) ตระหนักในคุณค่าของคณิตศาสตร์

2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาต้องมีคุณลักษณะและทัศนคติ
ต่อไปนี้

- 1) สนใจและติดตามข่าว เหตุการณ์รอบตัวเป็นประจำ
- 2) ยอมรับและปรับปรุงตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีเหตุผล
- 3) มุ่งมั่นที่จะฝึกนักเรียนให้มีความเสียสละ มีวินัย ขยันหมั่นเพียร ประหยัด อดทน

รู้จักคิด วิचारณ์ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีขันติต่อคำวิจารณ์ มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น
รู้จักทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ครูประถมศึกษาต้องมีคุณลักษณะและทัศนคติต่อไปนี้
- 1) เป็นตัวอย่างที่ดีในลักษณะที่พึงประสงค์
 - 2) ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและอาชีพต่าง ๆ
 - 3) เชื่อว่าการสอนศิลปศึกษาเป็นการปูพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างสุนทรียภาพ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกของเด็กให้เป็นไปอย่างอิสระ
 - 4) ตระหนักว่า ความปลอดภัยของเด็กเป็นสิ่งสำคัญในการสอนพลศึกษาและเน้นพัฒนาการด้านสุขภาพ กาย ใจ อารมณ์ และลักษณะนิสัยไปพร้อมกับการสอน
4. กลุ่มท างานและพื้นฐานอาชีพ ครูประถมศึกษาต้องมีคุณลักษณะและทัศนคติต่อไปนี้
- 1) มีระเบียบวินัยในการทำงาน รักความสะอาด และความเป็นระเบียบ
 - 2) ชอบและเห็นคุณค่าของงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง
 - 3) รู้จักประหยัดวัสดุ และแรงงานในการทำงาน
 - 4) คำนึงถึงต้นทุน และกำไรในการผลิต
 - 5) ไม่รังเกียจการทำงานที่ต้องใช้แรงงาน

จากที่กล่าวมาเป็นการแสดงให้เห็นว่า ครูประถมศึกษาจำเป็นต้องมีการประเมิน ทั้งในลักษณะการประเมินโดยผู้อื่น และประเมินโดยตนเอง เพื่อให้มีการพัฒนาด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

การวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาที่ดำเนินการโดยคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมการฝึกหัดครู และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ด้วยการสังเกตการสอนของครู และให้ครูประเมินตนเอง พบว่า สมรรถภาพของครูประถมศึกษาจากการประเมินตนเองของครูส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี จากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะผู้วิจัย พบว่าครูยังใช้เทคนิคการสอน แบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะการสอนของครูมีหลายประการที่อยู่ในระดับดีมากและดี แต่โดยส่วนรวมยังไม่เป็นที่น่าพอใจ รายการที่ยังมีสมรรถภาพในระดับต่ำ ได้แก่ การเตรียม การสอนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ การสอนให้ครบขั้นตอนที่สำคัญ การจัดกลุ่มผู้เรียนและการ มีจุดมุ่งหมายชัดเจนในการจัดกลุ่ม การใช้อุปกรณ์อย่างเหมาะสม ส่วนรายการที่อยู่ในระดับ

ปานกลาง ได้แก่ การใช้เทคนิควิธีสอนด้วยความชำนาญ ใช้อุปกรณ์ประกอบ การผลิตหรือ
 ชื่ออุปกรณ์การสอนมาใช้ และพบว่าพฤติกรรมการสอนของครูโดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี แต่เรื่อง
 ที่อยู่ในระดับไม่พอใจ ได้แก่ ลักษณะการใช้คำถาม ประเภทของคำถามที่ใช้ และลักษณะของ
 การเสริมแรง (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณะ, 2530 : บทคัดย่อ)

แนวปฏิรูปการศึกษากับครูประถมศึกษา

จากการที่สังคมโลกและสังคมไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญกับภาวะการเชื่อมโยงกัน
 ในลักษณะ “ไร้พรมแดน” ด้วยเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างสูง
 ทางเศรษฐกิจและทางการค้า การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาเทคโนโลยี และการพัฒนา
 บริการสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทย และก่อให้เกิดปัญหา
 ต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาทางสังคม การขาดความอบอุ่นภายในครอบครัว ปัญหาทางจิตใจ
 ปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยขาดการอนุรักษ์ ปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาทางการ
 ศึกษา ประกอบกับสังคมไทยแต่เดิมก็มีปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้หลายด้าน จึงทำให้มีนักวิชาการ
 นักการศึกษา จำนวนมากเสนอความเห็นให้มีการปฏิรูปการศึกษาไทยมาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจาก
 พ.ศ. 2537 มีการทำโครงการ “การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์” พ.ศ. 2538 มีการจัดสัมมนาระดับ
 ชาติเรื่อง “ยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์” มีการจัดทำเอกสารขึ้นหลายฉบับ
 กระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของชาติโดยตรงจึงจัดทำ
 แนวทางการปฏิรูปการศึกษารัฐขึ้นเผยแพร่เพื่อให้เกิดการปฏิบัติในโรงเรียนระดับต่าง ๆ ครูประถม
 ศึกษาในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพื่อร่วมรับผิดชอบกับงานการ
 ปฏิรูปการศึกษาดังนี้

1. การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
 การจัดการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดเพื่อให้ประชาชนไทยมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้
 มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพัฒนาประเทศชาติให้สามารถอยู่ในสังคมโลกอย่างเป็นสุข โดยกำหนด
 เป็นแผนระยะยาวเริ่มจาก พ.ศ. 2539 - 2550 ทั้งนี้มุ่งหวังให้เกิดผลความเป็นเลิศทางการศึกษา
 ในปี พ.ศ. 2550

การปฏิรูปการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างบุคคล องค์กร และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น มุ่งหวังให้ผู้ผ่านการศึกษาทุกคน มีความสามารถและมีคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญในด้านการมีสุขภาพพลานามัยดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีความสามารถในการคิด เป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ มีความสามารถในทางวิชาการและอาชีพ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ อดทน ร่วมมือกับผู้อื่นได้ ความเป็นประชาธิปไตย มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมไทยและความเหมาะสมของการศึกษาแต่ละระดับ

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งดำเนินงานใน 4 ด้าน คือ

1. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา
2. การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
4. การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา

ในฐานะที่ครูประถมศึกษาเป็นบุคลากรในโรงเรียน มีหน้าที่เป็นผู้ดำเนินงานต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้ง 6 งานดังกล่าวมาแล้ว จึงจำเป็นต้องร่วมรับผิดชอบในการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้านนี้ รวมทั้งเป็นผู้ที่ต้องถูกประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดแนวทางที่สำคัญเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการสอนของครู มีระบุไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 6-7)

1. สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อครู ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ให้มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง
2. มีการประเมินความก้าวหน้าของครู มุ่งเน้นที่การวัดประสิทธิภาพของผลการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคุณภาพการเรียนของผู้เรียน
3. สนับสนุนให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไป

4. ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยในทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือกรมต้นสังกัด และการอบรมของสถาบันอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวุฒิปับตรรับรองตลอดจนการอบรมทางไกล การเข้าประชุมสัมมนา และการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติงานของครูด้วย

5. ให้ครูเลือกแผนการสอนหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

ส่วนในด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีการระบุงานทางด้านการสอนของครูทุกคนไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 9-12)

1. จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังให้เยาวชน มีลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา

2. จัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรทุกระดับทุกประเภทภายใต้หลักการสำคัญดังนี้

2.1 สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

2.2 จัดกระบวนการเรียนให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ และเน้นการปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างความรู้ซึ่งจะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในโลกแห่งอนาคต

2.3 ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

2.4 ให้ผู้เรียนนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากครอบครัว ชุมชน มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ตามหลักสูตร

2.5 กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนให้โรงเรียนและสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถพัฒนาและเพิ่มเติมมาตรฐานขั้นพื้นฐานดังกล่าวตามความต้องการและความเหมาะสม และให้องค์กรวิชาชีพ มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษาวิชาชีพ

2.6 ให้ประชาชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และการกำหนดแบบเรียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

3. จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาโดยเน้นเป็นพิเศษในด้านพื้นฐานทางภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการพัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้น

4. ปฏิรูปการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5. เร่งปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ โดยการพัฒนารูปแบบ เทคโนโลยี นวัตกรรมการสอน และพัฒนาห้องสมุดในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน ให้สามารถให้บริการที่สนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง

6. ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนให้มีความยืดหยุ่นในเรื่องเวลาเรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถหารายได้ระหว่างเรียน

7. เร่งรัดการจัดการเรียนการสอนประชาธิปไตยให้บังเกิดผล โดยพัฒนาหลักสูตรประชาธิปไตยแบบยั่งยืน และส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในอาชีพครูปฏิบัติตนอยู่ในวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อเป็นแบบอย่างและเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. ปฏิรูประบบการวัดผลให้เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนดเน้นพฤติกรรม การแสดงออกจริงของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอน สำหรับการคัดเลือกผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท ให้ใช้ผลการเรียนสะสม ลดความสำคัญของการสอบ และเพิ่มโควตาการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวข้างต้น เป็นเรื่อง ที่ครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องช่วยกันผลักดันให้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้คุณภาพของการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นไปตาม จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ครูมีการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เกณฑ์ ดังกล่าวนี้นี้เป็นเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ พ.ศ. 2539 จุดมุ่งหมาย ของการประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานที่กล่าวนี้นี้เพื่อให้ครูทุกคนได้พัฒนาตนให้เป็นครูที่ดี

จัดการเรียนการสอนดีขึ้น สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมควรแก่การยกย่อง เป็นครูมืออาชีพอย่างแท้จริง

- เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ มีทั้งหมด 11 ข้อ ดังนี้
- มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
 - มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน
 - มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
 - มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
 - มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
 - มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
 - มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
 - มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
 - มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
 - มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
 - มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

การประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้กรมที่มีครูในสังกัดได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. ระดับคุณภาพของครู

หลังจากการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแล้ว ครุสภาในฐานะที่เป็นองค์กรวิชาชีพครูได้กำหนดแนวทางการประเมินคุณภาพของครู โดยมีสาระครอบคลุมเกณฑ์มาตรฐานข้างต้น มีการกำหนดระดับคุณภาพของครู (National Teacher Qualification) เป็น 5 ระดับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู มีมติให้นำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานและการพัฒนาข้าราชการครู ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 ระดับคุณภาพของครูทั้ง 5 ระดับ มีดังนี้

- ระดับที่ 1 ครูปฏิบัติการ
- ระดับที่ 2 ครูชำนาญการ
- ระดับที่ 3 ครูเชี่ยวชาญ
- ระดับที่ 4 ครูเชี่ยวชาญพิเศษ
- ระดับที่ 5 ครูผู้ทรงคุณวุฒิ

การกำหนดระดับคุณภาพของครูแต่ละระดับพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะการปฏิบัติงาน ลักษณะการสอน และเป้าหมายของการปฏิบัติงาน ที่แสดงถึงระดับความสามารถในการปฏิบัติงานที่ทำได้สูงกว่ากัน จากระดับที่ 1 ไปจนถึงระดับที่ 5 ลักษณะคุณภาพของครูแต่ละระดับ มีระบุนายละเอียดไว้ในเอกสาร “ระดับคุณภาพของครู” ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2541)

จากที่กล่าวมานี้ทำให้มองเห็นว่า การปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในปัจจุบันต้องตอบสนองต่อแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างจริงจัง เพื่อช่วยกันทำให้เยาวชนไทยมีคุณลักษณะทางความรู้ ความสามารถในการคิด การปฏิบัติ การประพฤติตน ทัศนคติ และคุณธรรม เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถเผชิญกับภาวะการณ์ของโลกปัจจุบันได้อย่างเป็นสุข นอกจากนั้นยังมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาด้วยเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และระดับคุณภาพของครูอีกด้วย

ปัญหาและความต้องการของครูประถมศึกษา

ด้วยเหตุที่ครูประถมศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่เป็นภาคบังคับของชาติ ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่ประกาศใช้ตามกาลสมัย ครูประถมศึกษาจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ และพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามที่จุดประสงค์ของหลักสูตรปรับปรุงขึ้น นอกจากนั้นยังต้องมีการสำรวจและประเมินตนเองว่ามีปัญหาในการสอนอย่างไรหรือไม่ และต้องการจะพัฒนาตนในด้านใดบ้าง

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาครูประถมศึกษาของหน่วยงานที่รับผิดชอบก็ต้องทราบปัญหาและความต้องการของครูประถมศึกษาเช่นเดียวกัน หลังจากการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาครูประถมศึกษากระทำโดยบุคคล และหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีรายงานเกี่ยวกับเรื่องนี้หลายฉบับ ประเด็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการของครูประถมศึกษาที่น่าสนใจ มีดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ของขนาดโรงเรียนกับปัญหาการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ของอัญชลี จัตุรเงิน (2540 : 69-70) พบว่า ปัญหาการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนเกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ คือ

1) การเตรียมการสอน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) การใช้สื่อการเรียนการสอน และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ที่มีในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง

2. การศึกษาความสัมพันธ์ของขนาดโรงเรียนกับความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการ

ในงานวิจัยของศุภกร สืบเสาะ (2535 : 7) ที่ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดระยอง พบว่าผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เสนอความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน

ในงานวิจัยของกัลวิภา หงษ์ศิริ (2537 : 8) ที่ศึกษาความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า ครูในโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตรขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการไม่แตกต่างกัน มีเฉพาะงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความสัมพันธ์ของขนาดโรงเรียนกับผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 68-69) พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีอัตราการผ่านมาตรฐานสูงกว่าโรงเรียนขนาดย่อมลงตามลำดับ ตามมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ในประเด็นเหล่านี้ คือ 1) พัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่น 2) จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักสูตรและนักเรียน 3) จัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 4) จัดการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ

4. การศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการ หรือความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการ ของครูและผู้บริหาร มีข้อมูลจากงานวิจัยฉบับต่าง ๆ ดังนี้

งานวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 ของจวงจันทร์ โชคชัยชำนาญกิจ (2535) ระบุว่า ในภาพรวมครูมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

งานวิจัยเรื่อง ความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดระยอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอของ ศุภกร สืบเสาะ (2535) ระบุว่า โดยส่วนรวมผู้บริหารและครูผู้สอนต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการในระดับมาก ทุกด้านเช่นเดียวกับงานวิจัยข้างต้น

งานวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ของดิเรก คชชะ (2535) ระบุว่า ครูประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีความต้องการนิเทศการสอนในระดับมากเช่นเดียวกัน

งานวิจัยเรื่อง ความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ของกัลวิภา หงษ์ศิริ (2537) ระบุว่า ครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร เขตการศึกษา 12 ต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการในระดับมากทุกด้าน

งานวิจัยเรื่อง ความต้องการและสภาพที่ได้รับการตอบสนองการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของสุรวุฒ หงษ์ทอง (2538) ระบุว่า ครูโรงเรียนขยายโอกาส ๙ ต้องการการนิเทศงานวิชาการใน 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นกัน

5. การศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของโรงเรียนกับปัญหาการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ของอัญชลี ฉัตรเงิน (2540 : 71-72) ระบุว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล มีปัญหาการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน

6. การศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ของบุคลากรประจำการ ในเขตความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา จำนวน 13 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ปทุมธานี จันทบุรี ระยอง และตราด ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา (2533 : 126-136) ระบุข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

6.1 บุคลากรประจำการส่วนมาก (ร้อยละ 79.7) ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

6.2 บุคลากรประจำการที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความต้องการศึกษาต่อสูงที่สุด (ร้อยละ 80.6) เมื่อเทียบกับบุคลากรประจำการสังกัดหน่วยงานอื่น

6.3 ความต้องการในการศึกษาต่อไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ สถานภาพสมรส ระดับคะแนนเฉลี่ยเมื่อสำเร็จปริญญา การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรประจำการ

6.4 ความต้องการในการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับอายุ อายุราชการ ระยะเวลา หลังจบปริญญาตรี ระดับข้าราชการของบุคลากรประจำการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามกลุ่มย่อย พบว่า บุคลากรประจำการที่มีอายุช่วง 20-24 ปี มีความต้องการ ศึกษาต่อมากที่สุด (ร้อยละ 100) อายุราชการช่วง 6-10 ปี เป็นกลุ่มที่มีความต้องการศึกษาต่อ มากที่สุด (ร้อยละ 85.7) กลุ่มที่มีระยะเวลาหลังจบปริญญาตรีช่วง 1-5 ปี เป็นกลุ่มที่ต้องการ ศึกษาต่อมากที่สุด (ร้อยละ 85.9)

6.5 ความต้องการในการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับสภาพการปฏิบัติงานตรงกับวิชา ที่เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มที่ปฏิบัติงานตรงกับวิชาที่เรียนมีความต้องการ เรียนมากที่สุด (ร้อยละ 81.7)

7. ผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาปีการศึกษา 2538 ของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 86) ระบุว่า มีโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด จันทบุรี สระแก้ว ระยอง และชลบุรี ที่ได้มาตรฐานในทุกระดับการศึกษาร้อยละ 8.93 7.61 4.02 0.96 ตามลำดับจังหวัด นั่นคือ

จังหวัดจันทบุรี มีโรงเรียนได้มาตรฐาน 20 โรงเรียน จากโรงเรียนที่ถูกประเมิน 224 โรงเรียน
 จังหวัดสระแก้ว มีโรงเรียนได้มาตรฐาน 22 โรงเรียน จากโรงเรียนที่ถูกประเมิน 289โรงเรียน
 จังหวัดระยอง มีโรงเรียนได้มาตรฐาน 9 โรงเรียน จากโรงเรียนที่ถูกประเมิน 224 โรงเรียน
 จังหวัดชลบุรี มีโรงเรียนได้มาตรฐาน 3 โรงเรียน จากโรงเรียนที่ถูกประเมิน 314 โรงเรียน
 ถ้าพิจารณาในเขตการศึกษา 12 จำนวนโรงเรียนที่ผ่านมาตรฐานระดับประถมศึกษา ตามตัวบ่งชี้ด้านการจัดการเรียนการสอน 4 ข้อ ได้ร้อยละดังนี้

- 1) โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่น ผ่านร้อยละ 20
- 2) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักสูตรและนักเรียน ผ่านร้อยละ 51
- 3) โรงเรียนจัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ผ่านร้อยละ 26
- 4) โรงเรียนจัดการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผ่านร้อยละ 27

8. ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอนในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด
ของ สุรีย์มาศ สุขกลี (2539) มีผลการศึกษาน่าสนใจ บ่งชี้ว่า

1. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ
ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด
มีความต้องการพัฒนางานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำ
หลักสูตรไปใช้ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอน
กับประสบการณ์การสอน ระบุว่า

2.1 ครูผู้สอนภาษาไทยที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี กับครูที่มี
ประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนางานวิชาการในภาพรวม
แตกต่างกัน และในอีกสามด้านก็แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

2.2 ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี กับครูที่มี
ประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนางานวิชาการในภาพรวม และ
ในอีกสี่ด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี กับครูที่มี
ประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนางานวิชาการในภาพรวม
แตกต่างกัน และในด้านสื่อการเรียนการสอนก็แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอน
กับขนาดของโรงเรียน ระบุว่า

3.1 ครูผู้สอนภาษาไทยที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียน 121 - 300 คน)
กับครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 301 คนขึ้นไป) มีความต้องการพัฒนางานวิชาการ
ในภาพรวมแตกต่างกัน และในอีกสามด้านก็แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน
ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

3.2 ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาด
ใหญ่ มีความต้องการพัฒนางานวิชาการในภาพรวมและในอีกสี่ด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการพัฒนางานวิชาการในภาพรวมและในอีกสี่ด้านแตกต่างกัน

3.4 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการพัฒนางานวิชาการในภาพรวมแตกต่างกันและในอีกสามด้านก็แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ยังมีปัญหาอยู่ทั้งในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และ จันทบุรี การแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรเร่งรัดจัดทำโดยวางแนวทางที่ชัดเจน และดำเนินการอย่างเป็นระบบ ทำให้ครูได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนแบบใหม่ ๆ หรือการสอนในเนื้อหาใหม่ ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้จัดการปฏิรูปการศึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยการอบรมครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกโรงเรียนเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา อบรมครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกโรงเรียนเกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์และอบรมการใช้ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนที่มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์รวมทั้งอบรมการสอนภาษาอังกฤษ และการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาด้วยการจัดอบรมครูผู้สอนในลักษณะดังกล่าว เพื่อให้ครูมีความรู้ที่จะช่วยให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ง่าย สนุก และพัฒนาศักยภาพของเด็กให้สูงขึ้น เพื่อมุ่งผลในอนาคตให้เด็กสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง และสุขภาพไปพร้อม ๆ กัน (ประเวศ วะสี, 2541 : 61)

การพัฒนาครูซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างสูงในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา จำเป็นต้องมีการดำเนินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งแนวคิด และการจัดการเรียนการสอน (รุ่งแก้วแดง, 2541 : 136) โดยให้ครูเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ช่วย และชี้แนะนักเรียนในการแสวงหาความรู้ให้มีความตระหนักในเอกลักษณ์ของตน มีขันติธรรม พร้อมทั้งจะรับความคิดของผู้อื่นและวัฒนธรรมอื่น สามารถศึกษาได้ตลอดชีวิตและเผชิญอนาคตด้วยความเชื่อมั่น เพื่อความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป (คณะศึกษาโครงการ “การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์” , 2541)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 34 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ ในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี ปีการศึกษา 2541

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี ปีการศึกษา 2541 จำนวน 505 คน ได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอทุกอำเภอใน 4 จังหวัด เป็นชั้นของการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ
- ตอนที่ 2 ปัญหาการสอน
- ตอนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนาการสอน

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษากรอบความคิดของการวิจัย
2. ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดในการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์ภารกิจ และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับครูประถมศึกษา
4. เขียนข้อคำถามต่าง ๆ ให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษา
5. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (Face Validity) โดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้ตรวจสอบและดำเนินการแก้ไข
6. ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านวิชาชีพครู จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไข
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี 50 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9271
8. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในทุกอำเภอทั้ง 4 จังหวัด โดยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนั้น ๆ ปรากฏว่าสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 505 ฉบับ จากทั้งหมด 600 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.16 ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรม SPSS for Windows ทำการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละและไค-สแควร์ เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยครั้งนี้เสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล
2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสอน
3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการสอน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการกับข้อมูลส่วนบุคคล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละของอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 25 ปี	16	3.20
26 - 30 ปี	40	7.90
31 - 35 ปี	56	11.10
36 - 40 ปี	153	30.30
41 - 45 ปี	131	25.90
46 - 50 ปี	50	9.90
50 ปีขึ้นไป	59	11.70
รวม	505	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36-40 ปี โดยคิดเป็น ร้อยละ 30.30 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละของอายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	80	15.90
6 - 10 ปี	33	6.50
11 - 15 ปี	76	15.10
16 - 20 ปี	145	28.80
21 ปีขึ้นไป	170	33.70
รวม	504	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป โดยคิดเป็นร้อยละ 33.70 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด.

ตารางที่ 3 ค่าร้อยละของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	111	22.50
หญิง	382	77.50
รวม	493	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยคิดเป็นร้อยละ 77.56 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 4 ค่าร้อยละของสถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	116	23.10
สมรส	350	69.60
หม้าย	15	3.00
หย่าร้าง	22	4.40
รวม	503	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โดยคิดเป็นร้อยละ 69.60 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 5 ค่าร้อยละของลักษณะที่พักของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
บ้านพักครู	130	25.70
บ้านเช่า	24	4.80
บ้านเช่าซื้อผ่อนชำระ	87	17.20
บ้านบิดามารดาหรือญาติ	101	20.00
บ้านตนเอง	161	31.90
อื่น ๆ	2	0.40
รวม	505	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พักบ้านตนเอง โดยคิดเป็นร้อยละ 31.90 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 6 ค่าร้อยละของภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
ในเขตเทศบาล	188	37.50
นอกเขตเทศบาล	313	62.50
รวม	505	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่นอกเขตเทศบาล โดยคิดเป็นร้อยละ 62.50 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 7 ค่าร้อยละของพาหนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการเดินทางไปโรงเรียน

พาหนะ	จำนวน	ร้อยละ
รถจักรยาน	15	3.30
รถจักรยานยนต์	159	35.00
รถสองแถวประจำทาง	28	6.20
รถบัสประจำทาง	36	7.90
รถยนต์ส่วนบุคคล	216	47.60
รวม	454	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางไปโรงเรียนโดยใช้รถยนต์ส่วนบุคคล โดยคิดเป็นร้อยละ 47.60 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 8 ค่าร้อยละของค่าใช้จ่ายสำหรับการเพิ่มพูนความรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีใช้	81	16.10
มีใช้ตามปกติ	287	56.90
พยายามกันเงินไว้ใช้	103	20.40
มีใช้อย่างเพียงพอ	33	6.60
รวม	504	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายตามปกติ โดยคิดเป็นร้อยละ 56.90 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 9 ค่าร้อยละของอาชีพบิดามารดาของผู้ตอบแบบสอบถามก่อนที่จะเป็นครู

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	120	23.90
เกษตรกร	260	51.70
รับจ้าง	42	8.30
ธุรกิจส่วนตัว	57	11.30
อื่น ๆ	24	4.80
รวม	503	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ก่อนที่จะเป็นครูนั้น บิดามารดามีอาชีพเกษตรกร โดยคิดเป็นร้อยละ 51.70 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 10 ค่าร้อยละของสังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม

สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
สปช	466	98.70
เทศบาล	4	0.80
เอกชน	2	0.40
รวม	503	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัด สปช. โดยคิดเป็นร้อยละ 98.70 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 11 ค่าร้อยละของขนาดโรงเรียนที่สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เล็กมาก	47	9.30
เล็ก	183	36.40
กลาง	179	35.60
ใหญ่	54	10.70
ใหญ่มาก	40	8.00
รวม	503	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยคิดเป็นร้อยละ 36.40 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 12 ค่าร้อยละของวุฒิของผู้ตอบแบบสอบถาม

วุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	16	3.20
อนุปริญญา	22	4.40
ปริญญาตรี	447	88.90
สูงกว่าปริญญาตรี	13	2.60
อื่น ๆ	5	1.00
รวม	503	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี โดยคิดเป็นร้อยละ 88.90 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 13 ค่าร้อยละของเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
2.00 - 2.49	90	18.30
2.50 - 2.99	280	57.00
3.00 - 3.49	101	20.60
3.50 ขึ้นไป	20	4.10
รวม	491	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยตอนที่จบการศึกษา
ระหว่าง 2.50 - 2.99 โดยคิดเป็นร้อยละ 57.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 14 ค่าร้อยละของสถาบันที่จบการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถาบัน	จำนวน	ร้อยละ
สอบวิชาชุด	13	2.60
วิทยาลัยครู	315	62.90
มหาวิทยาลัย	156	31.10
อื่น ๆ	17	3.40
รวม	501	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาจากวิทยาลัยครู
โดยคิดเป็นร้อยละ 62.90 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 15 ค่าร้อยละของชั้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบสอนที่สุด

ชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ป. 1	63	12.50
ป. 2	81	16.00
ป. 3	101	20.00
ป. 4	66	13.10
ป. 5	97	19.20
ป. 6	89	17.60
อื่น ๆ	8	1.60
รวม	405	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชอบสอนหรือถนัดที่จะสอนชั้น ป 3 มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 20.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 16 ค่าร้อยละของกลุ่มประสบการณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบสอนมากที่สุด

กลุ่มประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
ทักษะ	276	54.80
ประสบการณ์พิเศษ	41	8.10
สร้างเสริมลักษณะนิสัย	36	7.10
การงานและพื้นฐานอาชีพ	50	9.90
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	101	20.00
รวม	504	100.00

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชอบสอนกลุ่มทักษะมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 54.80 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการสอน

ตารางที่ 17 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัญหาการสอน

ข้อความ	ความคิดเห็น			
	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	99	19.60	406	80.40
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	54	10.80	448	89.20
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	45	8.90	458	91.10
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	123	24.40	382	75.60
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	109	21.60	396	78.40
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	128	25.40	375	74.60
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	91	18.00	414	82.00
8. การทำอุปกรณ์การสอน	194	38.40	311	61.60
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	81	16.00	424	84.00
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	119	23.60	386	76.40
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	67	13.30	438	86.70
12. เทคนิคการใช้คำถาม	77	15.20	428	84.80
13. วิธีการประเมินผล	96	19.00	409	81.00
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	154	30.50	351	69.50
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	145	28.80	359	71.20
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	138	27.50	363	72.50
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	200	39.60	305	60.40
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	170	33.70	335	66.30
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	86	17.00	419	83.00
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้อันของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	108	21.40	397	78.60
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	61	12.10	443	87.90

ข้อความ	ความคิดเห็น			
	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	100	19.80	405	80.20
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	156	30.90	349	69.10
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	271	53.70	234	46.30
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	184	36.40	321	63.60
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	205	40.60	300	59.40
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	168	33.30	337	66.70
รวม	3,429	25.17	10,193	74.83

จากตารางแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซึ่งเป็นครูประถมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า ไม่มีปัญหาในการสอนคิดเป็นร้อยละ 74.87 และเห็นว่ามีปัญหาในการสอนร้อยละ 25.17 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของส่วนที่เป็นปัญหาพบว่า ประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน คือเห็นว่าเป็นปัญหาถึงร้อยละ 53.70 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ประเด็นที่เห็นว่าเป็นปัญหารองลงมาเป็นอันดับสอง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงานหรือโครงการ คิดเป็นร้อยละ 40.60 และประเด็นที่เป็นปัญหาอันดับสาม ได้แก่ การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเก่งทำนอกเหนือจากการสอนตามปกติ ส่วนปัญหาอื่น ๆ ปรากฏตามตารางที่ 17 ข้างต้น

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการสอน

ตารางที่ 18 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความต้องการในการพัฒนาการสอน

ข้อความ	ความคิดเห็น			
	ความต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	399	79.00	106	21.00
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	381	75.40	124	24.60
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	384	76.00	121	24.00
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่ นักเรียน	383	75.80	122	24.20
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	358	70.90	147	29.10
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	416	82.40	89	17.60
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	418	82.90	86	17.10
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	406	80.40	99	19.60
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	433	85.70	72	14.30
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	438	86.70	67	13.30
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	411	81.40	94	18.60
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นและประเทศ	320	63.40	185	36.60
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	354	70.20	150	29.80
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	379	75.00	126	25.00
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	373	73.90	132	26.10
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	407	80.80	47	19.20
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	388	76.80	117	23.20

ข้อความ	ความคิดเห็น			
	ความต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. การสอนที่เกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	320	63.50	184	36.50
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	298	59.20	205	40.80
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	351	69.50	154	30.50
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	380	75.20	125	24.80
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	375	74.30	130	25.70
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	364	72.10	141	27.90
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	371	73.50	134	26.50
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	415	82.20	90	17.80
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	401	79.40	104	20.60
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	437	86.50	68	13.50
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	408	80.80	97	19.20
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	441	87.30	64	12.70
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	398	78.80	107	21.20
รวม	11,607	76.64	3,537	23.36

จากตารางแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซึ่งเป็นครูประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี มีความต้องการในพัฒนาการสอนถึงร้อยละ 76.64 และ ไม่ต้องการพัฒนาการสอนร้อยละ 23.36 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของประเด็นที่ต้องการได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก ได้แก่ การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น คิดเป็นร้อยละ 87.30 อันดับสองได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการทดลองทางวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 86.70 และอันดับสาม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ คิดเป็นร้อยละ 86.50 ส่วนความต้องการ ได้รับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ปรากฏตามตารางที่ 18 ข้างต้น

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการสอนกับข้อมูลส่วนบุคคล ด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 19 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของครูประถมศึกษา กับ
ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	13.60 *
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	14.68 *
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	6.68
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	3.09
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	4.10
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.36
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	4.40
8. การทำอุปกรณ์การสอน	5.10
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	7.83
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	11.46
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	8.95
12. เทคนิคการใช้คำถาม	8.39
13. วิธีการประเมินผล	4.87
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	11.91
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	12.28
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	17.19 *
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	7.31
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	2.76
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	9.52
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	10.65
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	12.46 *
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	9.22

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	5.38
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	7.11
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	5.93
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	5.55
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	3.17

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า อายุของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน การคิดแบบฝึกหัดและการกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ และการนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก มาประยุกต์ใช้ในการสอน

ตารางที่ 20 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการหรืออายุการทำงาน เป็นครูของครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	13.41 *
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	6.50
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	5.80
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	3.82
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	4.82
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	3.13
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	5.67
8. การทำอุปกรณ์การสอน	1.82
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	3.48
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	2.94

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	5.42
12. เทคนิคการใช้คำถาม	5.14
13. วิธีการประเมินผล	6.88
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	6.52
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	4.55
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	6.96
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	11.02 *
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	8.27
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	7.45
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	16.45
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	10.86 *
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	8.71
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	5.57
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	2.88
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรกำหนด	5.87
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	4.08
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	4.58

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า อาจารย์การของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ เหตุผล โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเก่งทำ และการสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่

ตารางที่ 21 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของครูประถมศึกษา กับ
ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	.27
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	.49
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	.11
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	4.54 *
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	5.13 *
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	1.90
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	18.28
8. การทำอุปกรณ์การสอน	3.91 *
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	6.22 *
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	3.52 *
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	3.67 *
12. เทคนิคการใช้คำถาม	4.00
13. วิธีการประเมินผล	5.32
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	5.09
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	.18
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	2.89
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	5.99 *
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	2.29
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	0.04
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	1.02
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	.00
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	7.40 *

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	2.11
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	0.08
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	.20
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	2.19
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า เพศของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 5 ด้าน ได้แก่ การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ การทำอุปกรณ์การสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเก่งทำ และการรู้จักสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น

ตารางที่ 22 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของครูประถมศึกษากับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	5.37
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	1.97
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	2.66
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	4.23
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	.86
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	.66
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	2.68
8. การทำอุปกรณ์การสอน	.26
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	3.13
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	2.80

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	3.08
12. เทคนิคการใช้คำถาม	2.46
13. วิธีการประเมินผล	3.92
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	1.97
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	3.39
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	.44
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	7.17
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	3.32
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	1.64
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	.17
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	3.36
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	4.49
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	2.11
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	1.21
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	2.21
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	.95
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	.67

จากตารางแสดงว่า สถานภาพการสมรสของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับ
ปัญหาการสอน

ตารางที่ 23 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่พิกของครูประถม
ศึกษากับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	3.32
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	1.17
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	2.00
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	13.43 *
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	7.09
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	3.00
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	1.37
8. การทำอุปกรณ์การสอน	2.33
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	6.16
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	9.21
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	6.84
12. เทคนิคการใช้คำถาม	5.17
13. วิธีการประเมินผล	10.34
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	9.92
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	8.53
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	4.41
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	7.53
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	6.12
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	5.13
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	2.80
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	6.80
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	12.29 *

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	9.83
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	6.33
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	.49
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	3.96
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	.41

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ลักษณะที่พิกข์ของครูประถมศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 2 ด้าน ได้แก่ การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ และการรู้จักสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น

ตารางที่ 24 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิฐานะของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	.89
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	.22
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	8.22 *
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	9.65 *
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	1.54
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	.16
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	5.15 *
8. การทำอุปกรณ์การสอน	1.48
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	1.60
10. เทคนิคการเฝ้าความสนใจ	.79

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	1.36
12. เทคนิคการใช้คำถาม	.65
13. วิธีการประเมินผล	1.23
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	2.13
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	5.68 *
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	5.98 *
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	3.51
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	1.39
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	.39
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	.16
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	1.00
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	.42
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	.00
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	.71
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	2.16
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	2.74
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	1.35

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ภูมิฐานะของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 5 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ การเตรียมการสอน การสร้างแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ และการคิดแบบฝึกหัดให้นักเรียนปฏิบัติ

ตาราง 25 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพาหนะที่ใช้เดินทางไปปฏิบัติงาน
ที่โรงเรียนของครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	5.28
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	6.77
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	4.32
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	5.50
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	7.06
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	3.86
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	2.14
8. การทำอุปกรณ์การสอน	4.45
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	1.37
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	5.95
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	6.69
12. เทคนิคการใช้คำถาม	5.09
13. วิธีการประเมินผล	2.88
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	3.87
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	4.09
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	4.95
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	3.84
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	2.79
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	8.29
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	10.29 *
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	2.76
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	10.98 *

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	7.10
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	1.50
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	4.62
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	1.75
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	4.57

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า พาหนะที่ใช้ในการเดินทางไปปฏิบัติงานที่โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 2 ด้าน ได้แก่ การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน และการรู้จักสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น

ตารางที่ 26 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายสำหรับเพิ่มพูนความรู้ด้านต่าง ๆ ของครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	11.24 *
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	15.25 *
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	4.91
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	7.84
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	15.65 *
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	10.52
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	2.86
8. การทำอุปกรณ์การสอน	19.06 *
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	9.41
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	11.10
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	10.13

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
12. เทคนิคการใช้คำถาม	6.37
13. วิธีการประเมินผล	5.46
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	6.84
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	3.31
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	1.61
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	4.36
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	3.09
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	5.37
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	8.62
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	1.65
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	6.88
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	6.50
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	12.79 *
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรกำหนด	10.85 *
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	10.09
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	9.85

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับเพิ่มพูนความรู้ด้านต่าง ๆ ของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่สอน การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน การทำอุปกรณ์การสอน การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และหลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรกำหนด

ตารางที่ 27 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดามารดาของ
ครูประถมศึกษาก่อนที่จะมาเป็นครูกับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	.36
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	1.72
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	3.91
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	5.73
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	4.58
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	5.21
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	3.74
8. การทำอุปกรณ์การสอน	4.53
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	4.17
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	3.36
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	2.94
12. เทคนิคการใช้คำถาม	3.85
13. วิธีการประเมินผล	6.56
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	2.58
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	2.64
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	2.09
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	1.72
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	1.12
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	3.82
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	3.56
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	4.41
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	16.81 *

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	8.64
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	4.47
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	1.68
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	2.90
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	3.84

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า อาชีพของบิดามารดาของครูประถมศึกษาก่อนที่จะมาเป็นครู มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน ด้านการรู้จักสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ในท้องถิ่น

ตารางที่ 28 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสังกัดของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	10.42 *
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	1.04
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	1.48
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	3.40
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	10.44 *
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	3.19
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	4.99
8. การทำอุปกรณ์การสอน	4.57
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	6.04
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	4.77
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	7.28

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
12. เทคนิคการใช้คำถาม	1.15
13. วิธีการประเมินผล	.58
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	1.63
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	1.70
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	.80
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	3.33
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	1.49
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	1.24
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	4.08
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	7.72 *
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	4.23
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	.98
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	2.79
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	1.44
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	2.56
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	2.60

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า สังกัดของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน และการสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่

ตาราง 29 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนที่สอนของครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	7.00
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	5.04
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	3.33
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	11.42 *
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	3.39
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	6.91
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	13.25 *
8. การทำอุปกรณ์การสอน	12.38 *
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	1.01
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	4.34
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	3.21
12. เทคนิคการใช้คำถาม	5.91
13. วิธีการประเมินผล	3.00
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	5.33
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	1.38
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	2.74
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	1.97
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	1.94
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	4.44
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	1.60
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	1.00
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	9.23

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	7.77
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	2.89
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	1.50
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	2.12
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	2.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ :05

จากตารางแสดงว่า ขนาดของโรงเรียนที่สอนของครูประถมศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 3 ด้าน ได้แก่ การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ การเตรียมการสอน และการทำอุปกรณ์การสอน

ตารางที่ 30 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิของครูประถมศึกษา กับ ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	12.66 *
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	4.09
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	7.88
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	1.90
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	14.99 *
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	3.93
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	7.86
8. การทำอุปกรณ์การสอน	5.03
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	1.29
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	4.73
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	2.43

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
12. เทคนิคการใช้คำถาม	4.72
13. วิธีการประเมินผล	4.21
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	6.31
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	2.84
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	1.58
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	4.73
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	5.25
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	6.01
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	6.10
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	6.62
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	2.57
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	5.44
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	3.67
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	2.98
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	6.38
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	1.86

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า คุณิของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร และการกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน

ตารางที่ 31 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษากับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	.39
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	1.19
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	.07
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	2.88
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	1.94
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	1.07
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	2.90
8. การทำอุปกรณ์การสอน	4.86
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	.38
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	5.23
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	6.56
12. เทคนิคการใช้คำถาม	7.64
13. วิธีการประเมินผล	7.28
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	5.29
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	3.79
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	.11
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	1.78
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	4.97
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	2.76
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	2.08
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	2.89
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	1.31

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	3.78
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	1.30
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	.55
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	1.93
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	1.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า เกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน

ตารางที่ 32 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	9.36 *
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	2.86
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	16.90 *
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	7.28
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	1.16
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	1.85
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	6.29
8. การทำอุปกรณ์การสอน	6.20
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	3.50
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	3.07
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	2.43

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
12. เทคนิคการใช้คำถาม	4.69
13. วิธีการประเมินผล	3.61
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	3.34
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	.78
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	2.79
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	1.90
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	4.65
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	3.42
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	4.97
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	2.57
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	.62
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	2.80
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	1.55
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	3.09
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	3.99
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	6.78

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า สถาบันที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหา
การสอน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ
จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
ที่ต้องสอน

ตารางที่ 33 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างชั้นที่ครูประถมศึกษาชอบสอน หรือถนัดที่จะสอนมากที่สุดกับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	2.65
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	7.87
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	4.73
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	3.56
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	3.88
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	3.30
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	10.56
8. การทำอุปกรณ์การสอน	12.33
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	8.22
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	9.62
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	9.29
12. เทคนิคการใช้คำถาม	8.40
13. วิธีการประเมินผล	9.92
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	5.64
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	2.91
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	4.64
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	2.62
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	3.45
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	6.10
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	1.80
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	2.23
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	8.13

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	7.21
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	3.49
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	3.81
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	2.82
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	5.43

จากตารางแสดงว่า ชั้นที่ครูประถมศึกษาชอบสอนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน

ตารางที่ 34 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ที่ชอบสอนมากที่สุดหรือถนัดมากที่สุดของครูประถมศึกษา กับปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร	4.21
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน	5.78
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน	5.90
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน	2.91
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน	7.44
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.58
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน	3.36
8. การทำอุปกรณ์การสอน	4.32
9. การใช้อุปกรณ์การสอน	2.19
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ	2.81
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน	7.65

ปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ	χ^2
12. เทคนิคการใช้คำถาม	7.84
13. วิธีการประเมินผล	6.43
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	8.71
15. การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ	7.80
16. การคิดแบบฝึกหัด การกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ	2.76
17. การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเรียนเก่งทำนอกเหนือจาก การสอนตามปกติ	7.64
18. เทคนิคการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนอ่อน	2.86
19. การใช้ภาษาเพื่อการอธิบาย	3.41
20. การนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน	1.21
21. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่	2.50
22. การรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	6.94
23. การรู้จักสถาบันและบุคลากรในชุมชนที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	6.16
24. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน	2.26
25. หลักการวางแผนในการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด	.95
26. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงาน หรือโครงการ	5.62
27. ความสามารถในการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	6.54

จากตารางแสดงว่า กลุ่มประสบการณ์ที่ขอสอนของครูประถมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์
กับปัญหาการสอน

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการพัฒนาการสอนกับข้อมูลส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 35 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	12.53 *
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้นักเรียน	9.40
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้นักเรียน	10.89
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้นักเรียน	13.11 *
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้นักเรียน	8.75
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	8.35
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	11.10
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	9.64
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	8.67
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	10.42
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	11.68
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	11.94
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	8.99
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	8.99
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	9.10
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	8.35
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	12.24
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	14.54 *
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	14.61 *
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	16.10 *

ความต้องการ	χ^2
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	8.74
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและใฝ่มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	15.09
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	10.54
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	16.00 *
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	21.63 *
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	12.44 *
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	16.34
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	5.18
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	7.06
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	15.66 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า อายุของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 9 ด้าน ได้แก่ การสอนให้เด็กมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน การพัฒนาความสามารถในการสอนเขียนให้แก่นักเรียน การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ การสอนเกี่ยวกับดนตรี การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ และการสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น

ตารางที่ 36 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการหรืออายุการทำงาน เป็นครูกับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	13.27 *
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	13.26 *
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	11.55 *
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	13.85 *
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	13.09 *
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	9.08
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	11.96 *

ความต้องการ	χ^2
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	11.92 *
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	9.66 *
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	6.77
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	12.38
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	12.24 *
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	8.15
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	11.93 *
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	15.06 *
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	9.72 *
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	15.94 *
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	14.08 *
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	15.58 *
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	13.05 *
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	10.13 *
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	13.98
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	15.59 *
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	15.66 *
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	28.95 *
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	17.74 *
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	15.42 *
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	6.92
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	10.25 *
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	14.80 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า อายุราชการของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการ ในการพัฒนาการสอนเกือบทุกด้าน ได้แก่ การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการสอน การเขียนให้แก่นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการ สอนวิชาคณิตศาสตร์ ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน การสอนให้เด็กมี ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ การพัฒนาความสามารถในการสอน วิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่ พลเมือง ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม การสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน การสอนเกี่ยวกับการ ออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน การพัฒนาความสามารถ ในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะ ในสาขาที่ตนสอน การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง การออกแบบงาน อย่างง่าย ๆ การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์ ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ การสอน เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น และการสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น

ตารางที่ 37 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของครูประถมศึกษา กับ ความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	5.98
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	8.14 *
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	7.88 *
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	4.55
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	2.02
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	8.11 *
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	6.34

ความต้องการ	χ^2
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	4.77
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	2.18
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	.94
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	22.30 *
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	2.20
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ สังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	1.60
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	5.23
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	.88
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	1.95
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	7.23
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	2.96
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	.45
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	1.98
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	1.10
22. การสอนทางด้านศิลปะศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	3.02
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	2.01
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	3.22
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	1.43
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	1.74
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	2.42
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	1.30
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	.33
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	5.31

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า เพศของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาการสอน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการสอนอ่านให้แก่นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการสอนเขียนให้แก่นักเรียน การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา และความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน

ตารางที่ 38 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	5.98
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	8.14 *
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	7.88 *
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	4.55
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	2.02
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	8.11 *
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	6.34
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	4.77
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	2.18
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	.94
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	22.30 *
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	2.20
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	1.60
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	5.23
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	.88
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	1.95
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	7.23
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	2.96
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	.45

ความต้องการ	χ^2
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	1.98
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	1.10
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและใฝ่มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	3.02
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	2.01
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	3.22
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	1.43
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	1.74
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	2.42
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	1.30
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	.66
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	5.31

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า สถานภาพการสมรสของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการสอนอ่านให้แก่นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการสอนเขียนให้แก่นักเรียน การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา และความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน

ตารางที่ 39 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่พักของครูประถมศึกษา กับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	5.85
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	11.97
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	8.90
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	5.69
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	8.64
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	7.98
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	11.98 *

ความต้องการ	χ^2
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	13.49 *
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	8.49
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	15.65 *
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	19.08 *
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	8.97
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.74
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	11.01 *
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	7.76
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	4.14
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	7.27
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	8.32
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	7.71
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	6.76
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	3.58
22. การสอนทางด้านศิลปะศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	6.71
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	9.54
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	8.03
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	3.51
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	2.83
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	16.69
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	4.87
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	10.70
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	11.53 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ลักษณะที่ฝึกของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์ ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น

ตารางที่ 40 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิฐานะของครูประถมศึกษา กับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	1.08
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	1.57
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	4.65 *
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	.31
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	.73
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	2.86
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	1.92
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	2.52
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	2.01
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	5.05 *
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	1.89
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	1.77
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.28
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	4.63 *
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	9.71 *
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	5.03 *
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	5.56
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	3.37

ความต้องการ	χ^2
19. ความรู้สึกซึ่งในวิชาพลาณามัยที่สอน	.73
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	.08
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	5.60 *
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	7.22 *
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	2.00
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	2.20
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	10.78 *
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	12.28 *
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	12.96 *
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	17.76 *
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	8.31 *
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	4.34 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ภูมิปัญญาของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 13 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์ การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความรู้สึกซึ่งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์ ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น

ตารางที่ 41 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพาหนะที่ใช้เดินทางไป
ปฏิบัติงานที่โรงเรียนของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	3.10
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	5.22
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	4.80
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	1.39
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่เรียน	3.08
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	3.70
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	1.53
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	2.35
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	5.38
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	3.84
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	15.81*
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	2.57
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ สังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.15
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	.84
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	.74
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	1.64
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	2.36
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	1.97
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	2.25
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	4.25
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	6.12
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและใ้มนำวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	1.75
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	1.39
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	4.67

ความต้องการ	χ^2
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	2.13
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	5.21
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	3.54
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	9.15
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	.93
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	3.80

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า พาหนะที่ใช้ในการเดินทางไปปฏิบัติงานที่โรงเรียนของครูประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน

ตารางที่ 42 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายสำหรับการเพิ่มพูนความรู้ด้านต่าง ๆ ของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	1.49
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	2.27
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	2.14
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	1.83
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	2.53
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	8.10
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	4.03
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	3.55
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	1.70
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	.37
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	7.99
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	4.31

ความต้องการ	χ^2
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.21
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	1.69
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	4.48
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	.77
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	84.52 *
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	3.85
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพละนาฏยที่สอน	2.04
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	.80
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	2.77
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	86.80 *
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	10.55
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	5.01
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	8.37
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	5.87
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	16.42
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	2.13
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	8.93
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	6.82

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับการเพิ่มพูนความรู้ด้านต่าง ๆ ของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน และการสอนทางด้านศิลปศึกษา

ตารางที่ 43 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดามารดาของ
ครูประถมศึกษาก่อนที่จะมาเป็นครูกับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	1.86
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	1.28
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	1.82
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	2.03
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	3.44
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	4.01
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	7.18
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	.40
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	1.51
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	2.35
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	22.42 *
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	1.89
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ สังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	2.00
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	8.25
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	6.91
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	3.74
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	21.20 *
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	6.63
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	4.29
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	2.73
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	6.83
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและใฝ่มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	10.59
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	9.11
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	4.55

ความต้องการ	χ^2
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	5.42
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	2.80
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	13.32
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	8.01
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	.11
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	5.23

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า อาชีพของบิดามารดาของครูประถมศึกษาก่อนที่จะมาเป็นครู มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์ที่สอน และความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน

ตารางที่ 44 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสังกัดของครูประถมศึกษากับ ความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	2.50
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	.66
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	2.40
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	4.82
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่ นักเรียน	4.50
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	5.65
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	5.97
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	1.43
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	.72
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	.92
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	1.37
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	2.54

ความต้องการ	χ^2
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.47
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.00
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	1.84
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	.56
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	2.22
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	3.50
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	1.75
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	4.48
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	3.43
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	.69
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	.80
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	2.21
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	5.60
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	4.18
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	7.17
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	4.34
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	7.60
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	5.13

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า สังเกตของครูประถมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน

ตารางที่ 45 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนที่สอนของ
ครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	5.41
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	6.79
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	2.32
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	6.23
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	4.60
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	5.46
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	7.43
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	4.35
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	7.16
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	11.26 *
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	5.13
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	4.23
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ สังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	2.75
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	4.25
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	6.44
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	1.43
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	3.52
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	8.85
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	7.07
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	1.86
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	18.77 *
22. การสอนทางด้านศิลปะศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	19.74 *
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	16.53 *
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	7.04

ความต้องการ	χ^2
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	35.51 *
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	27.54 *
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	12.16
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	10.40 *
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	6.75
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	3.56

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ขนาดของโรงเรียนที่สอนของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์ การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน การสอนทางด้านศิลปศึกษาและใฝ่มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์ การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ตารางที่ 46 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิของครูประถมศึกษา กับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	6.15
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	3.74
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	7.87
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	6.95
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	3.96
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	11.11 *
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	12.08 *
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	7.28
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	7.17
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	5.63

ความต้องการ	χ^2
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	2.75
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	1.20
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	7.79
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2.31
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	.55
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	4.16
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	33.82 *
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	.061
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	1.66
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	2.40
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	2.28
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	3.60
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	1.11
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	2.66
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	2.62
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	5.93
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	8.53
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	2.64
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	5.27
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	5.37

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า จุดมุ่งทางการศึกษาของครูประถมศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 3 ด้าน ได้แก่ การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ การพัฒนาความสามารถในด้านการสอนวิชาคณิตศาสตร์ และความรู้อย่างลึกซึ้งในวิชาภาษาอังกฤษที่สอน

ตารางที่ 47 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของ
ครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	1.70
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	.40
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	1.61
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	.24
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	4.09
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	3.00
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	3.07
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	1.65
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	3.81
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	4.01
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	4.03
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	.71
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ สังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	2.67
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	1.65
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	2.89
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	5.33
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	1.92
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	2.21
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	1.03
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	3.13
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	4.37
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	5.83
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	.83
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	.55

ความต้องการ	χ^2
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	2.66
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	4.65
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	7.82
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	.90
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	2.65
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	2.85

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า เกรดเฉลี่ยของครูประถมศึกษาที่จบการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความ ต้องการพัฒนาการสอน

ตารางที่ 48 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษากับความ ต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	3.48
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้นักเรียน	5.29
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้นักเรียน	11.84 *
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้นักเรียน	11.97 *
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้นักเรียน	11.97 *
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	9.51 *
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	8.82
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	6.93
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	8.01
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	14.06 *
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	9.57
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	10.60 *

ความต้องการ	χ^2
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	8.81
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	6.63
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	8.36
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	14.50 *
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	20.10 *
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	11.41 *
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	10.67 *
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	8.16
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	2.08
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	3.10
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	5.05
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	7.10
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	3.32
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	3.12
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	5.65
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	7.50
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	2.30
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	3.20

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า สถาบันที่จบการศึกษาของครูประถมศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 10 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้นักเรียน ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้นักเรียน การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณและแก้โจทย์ปัญหา การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์ การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน

ตารางที่ 49 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างชั้นที่ชอบสอนหรือถนัดสอนมากที่สุดของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	.88
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	3.56
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	7.10
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	4.43
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	10.83
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	2.05
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	3.87
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	5.60
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	10.65
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	10.97
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	6.75
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	3.98
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	6.19
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	6.60
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	3.39
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	6.14
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	13.60
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	3.30
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	8.47
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	3.55
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	6.90

ความต้องการ	χ^2
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	9.06
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	10.99
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	5.14
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	4.31
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	3.34
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	9.62
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	9.04
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	6.85
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	7.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า ชั้นที่ชอบสอนของครูประถมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน

ตารางที่ 50 ค่าไค - สแควร์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ที่ชอบสอนมากที่สุดหรือถนัดมากที่สุดของครูประถมศึกษากับความต้องการพัฒนาการสอนด้านต่าง ๆ

ความต้องการ	χ^2
1. การสอนให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	2.62
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนการอ่านให้แก่นักเรียน	8.54
3. การพัฒนาความสามารถในการสอนการเขียนให้แก่นักเรียน	5.74
4. การพัฒนาความสามารถในการสอนการฟังและการพูดให้แก่นักเรียน	3.83
5. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่นักเรียน	7.36
6. การสอนให้เด็กมีทักษะในการคิดคำนวณ และแก้โจทย์ปัญหา	2.03
7. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์	3.72
8. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน	5.80
9. การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	6.01
10. การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์	9.50 *

ความต้องการ	χ^{20}
11. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอน	11.72
12. การสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นและประเทศ	8.30
13. การสอนเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.62
14. การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	12.50 *
15. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม	9.46 *
16. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	.38
17. ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน	2.40
18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา	14.62 *
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน	12.14 *
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี	7.16
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน	10.26 *
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและโน้มน้าวจิตใจให้เด็กรักในศิลปะ	7.50
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง	23.89 *
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ	13.85 *
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท	15.78 *
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์	3.53
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ	3.73
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	9.52 *
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)	5.32
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น	6.33

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงว่า กลุ่มประสบการณ์ที่ชอบสอนที่สุดของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอน 10 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติ ทดลองทางวิทยาศาสตร์ การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความรู้สึกซึ่งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา ความรู้สึกซึ่งในวิชาพลาณามัยที่สอน การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน

บทที่ 5

อภิปรายผล

การวิจัยของภาควิชาหลักสูตรและการสอนครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของครูโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 จังหวัด ซึ่งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดระยอง สามจังหวัดแรกเป็นจังหวัดที่ตั้งของมหาวิทยาลัยและวิทยาเขต ใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรครูประถมศึกษาในเขต 4 จังหวัดดังกล่าว การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 505 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมดข้อคำถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนาการสอน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในทุกอำเภอทั้ง 4 จังหวัด เมื่อนำข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 505 ฉบับ มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ทำการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ และไคสแควร์ เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้แสดงผลโดยละเอียดในบทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 16 ข้อ ได้ผลที่น่าสนใจพิจารณา ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36 - 40 ปี คิดเป็นจำนวนได้ร้อยละ 30.30 และมีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 45 ปี ร้อยละ 25.90 ส่วนที่มีอายุ 31 - 35 ปี มีเพียงร้อยละ 11.10 แสดงว่าถ้าพิจารณาตามอายุที่ปรากฏคงจะมีปัญหาบ้างในด้านจำนวนผู้จะมาพัฒนาเพราะครูที่มีอายุ 41 - 45 ปี มีจำนวนมาก และโดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีอายุมากมักไม่สนใจในการพัฒนาตนเอง ตลอดทั้งความรู้ในวิทยาการใหม่ ๆ ก็ไม่ค่อยได้ติดตาม การพัฒนาตนเองของครูมักจะมุ่งไปในการสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนระดับ แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากครูเหล่านั้นจะมุ่งพัฒนาเพื่อขอเลื่อนระดับก็คงจะเกิดผลดีต่อนักเรียนบ้าง เพราะในคำขอเสนอผลงานทางวิชาการจะมีข้อกำหนดให้ประยุกต์ใช้ในห้องเรียนด้วย

2. อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถามจะมีอายุราชการมากกว่าคือ 21 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 33.70 ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่าจำนวนครูที่เข้าทำงานใหม่มีไม่มาก ซึ่งข้อมูลประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่า การวางแผนเพื่อจัดโครงการพัฒนาจะต้องทำด้วยความรอบคอบ ไม่ลงทุนมากเกินไปเพราะจำนวนครูที่จะมีในอนาคตและต้องการพัฒนามีแนวโน้มลดลง

3. เพศของครูที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 77.50 แสดงให้เห็นข้อเท็จจริงว่า ผู้ที่เป็นประชากรครูของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหญิงเกินร้อยละ 75 ซึ่งข้อมูลนี้จะทำให้โปรแกรมที่จะพัฒนาจะต้องคำนึงถึงเพศ เพราะมีผลงานวิจัยบางเรื่องแสดงผลว่าความสนใจความถนัดในการเรียนวิชาการต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเพศ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาพลศึกษา ผู้ที่จะสอนได้ดีมักจะเป็นเพศชาย

4. สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสถานภาพสมรสถึงร้อยละ 69.60 การมีครอบครัวที่สมบูรณ์จะทำให้ครูมองเห็นชีวิต และพัฒนาการของเด็กได้ดีซึ่งกว่าผู้ที่ไม่มีความสมบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนมากย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อโครงการฝึกอบรม เพราะผู้จะฝึกอบรมหรือพัฒนามีประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เรื่องเด็กจากประสบการณ์ตรงอยู่บ้างแล้วเป็นส่วนมาก

5. การแสดงสถานภาพของที่พักมีตัวเลขที่น่าสนใจกล่าวคือ ครูมีบ้านพักของตัวเองถึงร้อยละ 31.90 และอยู่บ้านพักครูร้อยละ 25.70 อยู่บ้านบิดามารดาหรือญาติร้อยละ 20 เป็นบ้านเช่าหรือผ่อนชำระร้อยละ 17.20 ตัวเลขเหล่านี้แสดงว่าครูมีฐานะมั่นคงพอสมควร ส่วนที่อยู่บ้านพักครูแสดงว่า ภูมิฐานะและสถานที่ทำงานยังไม่สอดคล้องกัน สถานภาพของที่พักอาจมีผลต่อการพัฒนาตนเองบ้าง เช่น ผู้ที่มีบ้านของตนเองย่อมมีภาระดูแลบ้านต้องมีค่าใช้จ่ายประจำบ้าน ซึ่งอาจจะมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมการพัฒนา

6. ภูมิฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการแสดงผลแสดงว่า อยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 62.50 ซึ่งมีจำนวนมากกว่าอยู่ในเขตเทศบาลแสดงว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในชนบทมากกว่าในเมือง ซึ่งอาจมีผลต่อการพัฒนาและความต้องการด้านการพัฒนาบ้าง โดยเฉพาะปัญหาของเมืองบางปัญหาครูอาจไม่มีประสบการณ์กับปัญหาของเมืองอย่างเพียงพอ เช่น ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดในเขตชุมชนมากกว่าเขตชนบท

7. ข้อมูลเกี่ยวกับพาหนะที่ครูใช้เดินทางทำงาน เป็นที่น่าสนใจที่พบว่าครูมีรถยนต์ส่วนตัวถึงร้อยละ 47.60 และมีรถจักรยานยนต์ร้อยละ 35.00 การที่ครูมีพาหนะส่วนตัวแสดงว่าครูมีฐานะ และมีผลต่อเวลาสอนเพราะย่อมกำหนดเวลาได้ดีกว่าใช้บริการรถประจำทาง ซึ่งก่อให้เกิดผลดี ส่วนผลที่จะมีต่อการพัฒนาจะมีบ้างในเรื่องที่ครูมีเวลามากขึ้นเพราะไม่ต้องเสียเวลารอรถประจำทาง

8. การแสดงผลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสำหรับการเพิ่มพูนความรู้ แสดงผลว่าครูไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ซึ่งมีผลดีต่อการจัดโครงการอบรมหรือประชุมทางวิชาการมาก ด้วยเหตุที่ครูไม่ได้อ้างสาเหตุของค่าใช้จ่ายที่จะเข้ามาพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง

9. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของบิดามารดาของครู ปรากฏว่าบิดามารดามีอาชีพเกษตรกรถึงร้อยละ 51.70 รองลงไปเป็นอาชีพรับราชการ ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่าพื้นฐานของครูในด้านการดำรงชีวิตยังอยู่ในวิถีชีวิตของเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ การพัฒนาและความต้องการพัฒนาอาจจะต้องมุ่งเน้นในเรื่องที่มีพื้นฐานทางสังคมเมือง

10. ข้อมูลเกี่ยวกับสังกัด ไม่สามารถระบุข้อคิดเห็นได้เพราะกลุ่มตัวอย่างและประชากรกำหนดไว้แล้วว่าเป็นกลุ่มครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

11. ขนาดของโรงเรียนตามตัวเลขที่ปรากฏเป็นโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนเกือบเท่ากัน คือ ร้อยละ 35.66 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 36.40 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งผลงานวิจัยของ สุริมาศ สุขกริ่ง (2539) แสดงผลว่าขนาดของโรงเรียนมีผลต่อความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนกล่าวคือ โรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

12. ข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงให้เห็นว่า ครูมีวุฒิปริญญาตรีถึงร้อยละ 88.90 ซึ่งทำให้มีประเด็นวินิจฉัยอยู่ 2 ประการ ประการแรก อาจเป็นไปได้ที่ครูรู้สึกว่าคุณเองได้ปริญญาแล้วไม่ต้องพัฒนาศึกษาอะไรก็ได้ ประเด็นที่สอง อาจจะเป็นไปได้ที่ครูมุ่งจะเรียนต่อมากกว่ามุ่งศึกษาพัฒนาตนเอง ซึ่งการวางแผนในการพัฒนาต้องคำนึงถึงประเด็นที่สองนี้ด้วย

13. ข้อมูลที่เกี่ยวกับเกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามได้ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ามีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า 2.50 ถึงร้อยละ 77.60 ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีศักยภาพการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีพอควร

14. สถาบันของผู้ตอบแบบสอบถามได้ตัวเลขว่า จบจากสถาบันฝึกหัดครู (วิทยาลัยครู) ถึงร้อยละ 62.90 แต่ก็มีไม่น้อยที่จบจากมหาวิทยาลัย คือ ร้อยละ 31.10 ในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันมีการสำรวจเพื่อให้ทราบว่า สถาบันวิชาครูส่วนไหนบ้างที่ครูซึ่งทำงานในปัจจุบันเข้าไปศึกษา เล่าเรียน

15. ระดับชั้นของนักเรียนที่ครูระบุว่าชอบสอนไม่มีความแตกต่างกันมากนักกล่าวคือ ระบุว่าชอบสอนชั้น ป.2 ร้อยละ 16 ป. 3 ร้อยละ 20 ป.5 ร้อยละ 19.20 ป.6 ร้อยละ 17.60 การพัฒนาการสอนจึงมีฐานขยายได้ทุกระดับชั้น

16. กลุ่มวิชาที่ครูชอบสอน เป็นกลุ่มวิชาทักษะ และกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยระบุว่าชอบกลุ่มวิชาทักษะถึงร้อยละ 54.80 และกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ร้อยละ 20 ซึ่งถ้าพิจารณาตามคำตอบนี้แล้ว แสดงว่าการสอนใน 2 กลุ่มวิชานี้ไม่มีปัญหา จะมีปัญหาในอีก 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการสอนโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าข้อความ 27 ข้อความ เป็นปัญหาหรือไม่เป็นปัญหา โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผู้ครูประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี ให้ความเห็นว่า ไม่เป็นปัญหา ถึงร้อยละ 74.87 และให้ความเห็นว่า เป็นปัญหาร้อยละ 25.17

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในส่วนที่เป็นปัญหาพบว่า ประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุด อันดับแรก ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนมีผู้ตอบลงความเห็นว่าเป็นปัญหาถึงร้อยละ 53.70 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งร่วมมือกับกรมการฝึกหัดครูและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ซึ่งพบว่าครูในโรงเรียนประถมศึกษายังมีสมรรถภาพในการสอนอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการประเมินประจำปี 2538 ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติซึ่งสรุปในข้อหนึ่งว่า ครูในโรงเรียนประถมมีความต้องการพัฒนาการจัดการสอน การที่ได้ผลสรุปเช่นนี้เป็นเพราะว่าครูผู้สอนในชั้นต่าง ๆ ระดับประถมศึกษา มักต้องสอนวิชาต่าง ๆ หลายวิชา ทำให้ไม่สามารถศึกษาวิชาเฉพาะทางได้เวลาที่มีการฝึกอบรมเป็นระยะสั้นก็เข้าฝึกอบรม ซึ่งเป็นการยากที่จะทำให้ครูมีความมั่นใจในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการสอน

ส่วนอีกข้อหนึ่งที่ครูชั้นประถมระบุว่าเป็นปัญหาค่อนข้างมาก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลงานหรือโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประเมินผลงานการปฏิบัติครูระดับชั้นประถมมักไม่มีพื้นฐานความรู้เพียงพอ การประเมินในรูปแบบเช่นนี้จะต้องมีความรู้จึงจะสามารถประเมินได้ สำหรับข้อที่สามที่ครูโรงเรียนประถมระบุว่าเป็นปัญหา ได้แก่ การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเก่งทำนอกเหนือจากการสอนตามปกติ ซึ่งมีค่าร้อยละใกล้เคียงกับข้อที่สี่ ได้แก่ การทำอุปกรณ์การสอน

การตอบสนองความคิดเห็นเช่นนี้ ทำให้คณะผู้วิจัยเห็นความจำเป็นที่จะต้องเตรียมการจัดการฝึกอบรมเสริมความรู้ให้กับครูใน 4 หัวข้อดังกล่าวเป็นอันดับแรก

เมื่อมองในมุมมองกลับกันก็จะพบว่าสิ่งที่ครูระบุว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอนรวมทั้งจุดประสงค์ของวิชาที่สอนแสดงว่า ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นเนื้อหา และส่วนที่เป็นจุดประสงค์ของการสอน

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการสอน

ในภาพรวมครูโรงเรียนประถมศึกษาแสดงความเห็นระบุความต้องการในการพัฒนาการสอนถึงร้อยละ 76.64 ซึ่งดูเหมือนจะขัดแย้งกับในหัวข้อประเด็นสิ่งที่เป็นปัญหาเพราะเมื่อถามว่าเป็นปัญหาหรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าไม่เป็นปัญหาแต่การระบุความต้องการว่ามีความต้องการพัฒนาถึงร้อยละ 76.64 แสดงว่าครูโรงเรียนประถมศึกษามองสภาพการสอนของตัวเองว่าไม่มีปัญหาแต่ก็อยากพัฒนา การที่ผลออกมาเช่นนี้ทำให้ขยายความได้ว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษาศึกษายังไม่ตระหนักในปัญหาของการสอนมากนัก เพราะจากการประเมินและการนิเทศพบว่าโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนาหลายโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนในเขตการศึกษา 12 ต้องการความช่วยเหลือทางด้านงานวิชาการในระดับมาก (กัลวิภา หงษ์ศิริ : 2537) โดยแยกแยะเป็นรายข้อพบว่า สิ่งที่ครูต้องการได้รับการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ถัดไปได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการทดลองทางวิทยาศาสตร์ และต่อไปได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีพัฒนาขึ้นใหม่ ซึ่งในหัวข้อประเด็นนี้ตรงกับหัวข้อที่ครูโรงเรียนประถมศึกษาระบุว่าเป็นปัญหา แต่เมื่อพิจารณาถึงความเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีน้อยที่สุดตามตัวเลขแสดงให้เห็นว่าความรู้ในวิชาพลานามัยและการสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นและประเทศเป็นหัวข้อที่ครูระบุว่ามีความต้องการน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับหัวข้ออื่นแสดงว่า ในความเห็นของครูโรงเรียนประถมยังมีความเห็นว่าวิชาพลานามัยไม่จำเป็นต้องรู้ อะไรสักซึ่งรวมทั้งความรู้เกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นก็เช่นกัน ครูโรงเรียนประถมมีความเห็นว่า

เด็กนักเรียนเห็นด้วยตาแล้ว จึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องพัฒนาเพื่อการสอนในเรื่องดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดีถ้าจะวิเคราะห์ด้วยหลักวิชาแล้ว ถ้าครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเห็นดังกล่าว ก็จะเป็นความเห็นที่ยังไม่สอดคล้องกับหลักวิชาเพราะในวิชาพลาแนนามัยครูต้องรู้จักบูรณาการและความลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา เพราะวิชาพลาแนนามัยจะเกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย รวมไปถึงการสร้างระเบียบวินัยในตัวเอง ถ้าครูไม่มีความรู้สึกซึ้งก็จะมองไม่เห็นส่วนที่จะบูรณาการ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการสอนกับข้อมูลส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการสอนกับข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า อายุของครูประถมศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่สอน การคิดแบบฝึกหัดและการกำหนดงานให้นักเรียนปฏิบัติ และการนำจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาประยุกต์ใช้ในการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการสอนกับอายุนี้ เมื่อพิจารณารูปแบบสถิติที่นำมาวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอายุที่มีความถี่มากเป็นกลุ่มที่ระบุว่ามีปัญหา ซึ่งสามารถแปลความได้ว่า กลุ่มครูที่มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี และอายุ 41 - 45 ปี จะพบว่าตนเองมีปัญหาใน 4 ด้าน ดังกล่าว ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้การกำหนดให้ครูที่จะเข้าศึกษาอบรมเพื่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาในการสอน ควรเลือกครูที่มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี จะได้ประโยชน์มากกว่ากลุ่มอายุที่สูงกว่า 45 ปี และน้อยกว่า 36 ปี

ในส่วนของอายุราชการพบว่า อายุราชการมีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 3 ด้าน ด้านแรกเป็นด้านเกี่ยวกับหลักสูตร เช่นเดียวกับที่พบในสัมพันธ์กับอายุ ส่วนอีก 2 ด้าน ได้แก่ ปัญหาการกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเก่งทำและการสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ การแปลความในข้อนี้แปลได้ว่า กลุ่มอายุราชการ 16 ปีขึ้นไป พบว่าตัวเองมีปัญหา แสดงว่าเมื่อครูมีเวลาสอนเป็นจำนวนปีเพิ่มขึ้นจะพบปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ใน 3 ด้าน ดังกล่าว ซึ่งปัญหา 3 ด้าน เป็นปัญหาที่ควรให้ความสำคัญเพราะการที่ครูยังไม่เข้าใจหลักสูตรแสดงว่าการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรยังไม่เพียงพอ การกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเก่งทำก็เช่นเดียวกันเพราะการส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นหลักวิชาที่ครูต้องเข้าใจ ถ้าครูขาดความรู้ในเรื่องการส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศก็เท่ากับว่าครูทิ้งโอกาสการพัฒนา

เด็กสมองดี ซึ่งเป็นการทิ้งโอกาสทองของประเทศชาติอย่างน่าเสียดาย ส่วนปัญหาด้านการสอน ให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่เป็นปัญหาที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะขณะนี้ ปัญหาของสังคมที่ก่อตัวขึ้นมาอาจจะเกิดจากการที่ครูไม่สามารถทำให้เด็ก ซึ่งปัจจุบันเป็นผู้ใหญ่แล้วเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ การขาดความเข้าใจจะนำไปสู่การทิ้งถิ่นฐาน การไม่นำมาต่อการพัฒนาท้องถิ่น ไม่ห่วงแทนท้องถิ่น ดังจะเห็นภาพที่สะท้อนการขาดความเข้าใจในเรื่องนี้คือ การขายที่ดินของตนเองให้นายทุนแทนการพัฒนาที่ดินให้เป็นแหล่งหารายได้จากที่ดิน เพราะเมื่อผู้คนในท้องถิ่นไม่มีที่ทำกินก็รวมกลุ่มเรียกร้องกับรัฐบาลด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา ๆ ดังนั้นการอบรมครูประถมศึกษาในอนาคตจะต้องมุ่งหาวิธีการที่จะทำให้ครูมีกลยุทธ์ในการสอน เพื่อทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่อย่างถูกต้อง และการคลอบคลุมไปถึงการตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเอง มีภูมิปัญญาที่จะสร้างรายได้จากทรัพยากรในท้องถิ่น

ในส่วนของเพศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเพศหญิงซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่มีจำนวนถึงร้อยละ 77 แสดงความคิดเห็นว่ามีปัญหาถึง 5 ด้าน ได้แก่ การเขียนจุดประสงค์ การทำอุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์ ส่วนอีก 2 ด้าน เป็นสภาพปัญหาเช่นเดียวกับที่พบในเรื่องอายุ และอายุราชการ คือ เรื่องการกำหนดงานพิเศษให้นักเรียนเก่งทำ และการให้รู้จักสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น การพบความสัมพันธ์ในข้อนี้เป็นการสะท้อนความเป็นจริงของโรงเรียนในปัจจุบัน เพราะจากสภาพปัญหาเรื่องหลักสูตรเป็นปัญหาของกลุ่มครูส่วนใหญ่ก็แสดงชัดในข้อนี้ เพราะจำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามเป็นครูเพศหญิงถึงร้อยละ 77.50 การที่ครูเพศหญิงระบุว่าอะไรเป็นปัญหาแสดงว่ากลุ่มครูส่วนใหญ่คิดเป็นเช่นนั้น และการที่ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจึงมีปัญหาเกี่ยวกับการทำอุปกรณ์ เพราะโดยธรรมชาติการทำอุปกรณ์เป็นงานช่างมากกว่างานประดิษฐ์ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจึงระบุว่าปัญหา

สถานภาพของการสมรส ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ได้ถึงแม้ว่าครูผู้ตอบมีสถานภาพการสมรสที่เด่นอยู่ 2 ประการคือ แต่งงานร้อยละ 69.60 และร้อยละ 23.10 แต่สถานภาพดังกล่าวไม่สามารถแสดงความสัมพันธ์ที่ชัดเจนกับปัญหาต่าง ๆ ได้

ลักษณะที่พักของครูซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพที่กระจายเป็นส่วนเกือบเท่า ๆ กันคือ อยู่บ้านพักครูร้อยละ 25.70 อยู่บ้านบิดามารดาร้อยละ 20.00 อยู่บ้านตนเองร้อยละ 31.90 ลักษณะที่พักของครูมีความสัมพันธ์กับปัญหา 2 ข้อ คือ การเขียนจุดประสงค์ และการรู้จักสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น การศึกษาลักษณะที่พักของครูว่ามีความสัมพันธ์

กับปัญหาข้อใดไม่สามารถแปลความหมายให้เป็นแนวทางการใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบมากนัก คงมีความหมายเพียงว่าเมื่อรวมจำนวนครูในลักษณะที่พัก 3 ลักษณะ มีจำนวนรวมกันถึง ร้อยละ 79.20 ในกลุ่มครูทั้งหมดนี้มีปัญหาตรงกันคือ เรื่องการเขียนจุดประสงค์และการรู้จัก สภาพปัญหาความต้องการของชุมชน ซึ่งเป็นการย้ำเน้นความเห็นของครูส่วนใหญ่ให้ชัดเจนขึ้น เท่านั้น

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนาของครูประถมศึกษากับปัญหาด้านการสอน พบว่าภูมิลำเนาของครูซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาลถึงร้อยละ 62.50 ระบุว่ามีความสัมพันธ์กับปัญหา 5 ด้าน ได้แก่ การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ การเตรียมการสอน การสร้างแบบฝึกหัด และการคิดแบบฝึกหัด การค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าการที่มีภูมิลำเนาออกเขตเทศบาลอาจทำให้ครูต้องใช้ เวลาเดินทางทำให้ไม่ค่อยมีเวลาเขียนแผนการสอนและคิดแบบฝึกหัด

ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับพาหนะที่ใช้ในการเดินทางพบว่า มีความสัมพันธ์กับปัญหา 2 ด้าน คือ ด้านการนำจิตวิทยาการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการสอน และการรู้จักสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น การพบความสัมพันธ์ในข้อนี้สามารถขยายความได้ว่า จากข้อมูลเดิมที่พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีรถยนต์ส่วนบุคคลถึงร้อยละ 47.60 แสดงว่ามีฐานะมีซึ่งสอดคล้องกับอายุและอายุราชการ การที่ครูมี ฐานะดีย่อมแก้ปัญหาอื่น ๆ ได้ไม่ยากแต่อาจจะไม่มีเวลาศึกษาวิชาการโดยเฉพาะการศึกษา ด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ และการรู้จักสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนเพราะการมีรถยนต์ ส่วนบุคคลย่อมเป็นเครื่องชี้บอกว่า ครูอยู่ในฐานะที่ต่างกับชุมชนซึ่งเป็นชุมชนนอกเขตเทศบาล ครูจึงไม่มีความสนใจในสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนเป็นเหตุให้มีปัญหาเกี่ยวกับการทำ ให้นักเรียนรู้จักสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น

ค่าใช้จ่ายสำหรับเพิ่มพูนความรู้มีความสัมพันธ์กับปัญหาด้านการสอน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ การกำหนดความคิดรวบยอด การทำอุปกรณ์การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และหลักการวางแผน ในการจัดกิจกรรม การค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าถ้าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายครูประถมศึกษาที่มีความเห็น ควรใช้จ่ายในด้านสิ่งที่เป็นปัญหา 6 ด้าน ดังกล่าว

ส่วนอาชีพของบิดามารดาพบว่า มีความสัมพันธ์กับปัญหาด้านเดียวคือ ด้านการรู้จัก สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนแสดงว่า ความเห็นของครูที่มีพื้นฐานอาชีพต่างกัน จึงทำให้การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนไม่ชัดเจน จึงก่อให้เกิดปัญหากับ กลุ่มครูดังกล่าว

สังกัดของครูประถมศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 3 ด้าน ในข้อนี้แสดงถึงความเห็นของครูส่วนใหญ่เพราะสังกัดของครูประถมเป็นครูสังกัดสำนักงานการศึกษาถึงร้อยละ 98.70 และสิ่งที่ระบุว่าเป็นปัญหาก็เป็นความเห็นที่ถูกระบุมาแล้วส่วนใหญ่ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอนและการสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่

ขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอน 3 ด้าน คือ การเขียนจุดประสงค์ การเตรียมการสอนและการทำอุปกรณ์การสอน แสดงว่าขนาดของโรงเรียนซึ่งแบ่งเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เห็นตรงกันว่ามีปัญหาใน 3 ด้าน ดังกล่าว

วุฒิของครูซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กับปัญหา 2 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ครูจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วก็ยังพบว่าตนเองมีปัญหาด้านหลักสูตรและการกำหนดความคิดรวบยอด ดังนั้นการจัดการอบรมและการศึกษาต่อด้านหลักสูตรและการสอนจึงมีความจำเป็น ซึ่งคล้ายกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันศิลปซึ่งส่วนใหญ่จบจากสถาบันราชภัฏ ระบุว่าสถาบันมีความสัมพันธ์กับปัญหา 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่สอน เกรดเฉลี่ย ชั้นที่สอน และกลุ่มประสบการณ์ที่ขอสอนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอนแสดงว่า เกรดเฉลี่ย ชั้นที่สอน และกลุ่มประสบการณ์ที่ขอสอนไม่สามารถแสดงความสัมพันธ์กับปัญหาใดปัญหาหนึ่งได้ชัด

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการพัฒนาการสอนกับข้อมูลส่วนบุคคล

การศึกษาความสัมพันธ์ในส่วนนี้พบข้อมูลที่น่าสนใจพอสรุปได้ว่า ข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องอายุราชการ ภูมิลำเนา สถาบันการศึกษาที่จบ และประสบการณ์ที่ขอสอนมีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการสอนเกิน 10 ด้าน ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลในด้านอื่นมีความสัมพันธ์กับความต้องการน้อยด้าน ความต้องการพัฒนาการสอนที่มีความสัมพันธ์กับอายุราชการมีถึง 4 ด้าน ได้แก่ การสอนให้เด็กมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน การพัฒนาความสามารถในการสอนอ่านให้แก่นักเรียน ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ต้องสอนให้แก่ นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่สอน การสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสอนให้เด็กเข้าใจ

เกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นและประเทศ การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ความรู้อย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็ก มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภทการสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์ ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เบื้องต้น และการสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับภูมิฐานะ สถาบันการศึกษาที่จบ และกลุ่มประสบการณ์ที่ขอสอน พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการที่ตรงกันอย่างน้อย 3 กลุ่ม ได้แก่ ความต้องการด้านการพัฒนาความสามารถในการสอนเขียนให้แก่นักเรียน การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติทดลองทางวิทยาศาสตร์ การพัฒนาความสามารถในการสอนวิชา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ความรู้ลึกซึ้งในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกายกีฬาและกรีฑา ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพลานามัยที่สอน การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนสอน การสอนเกี่ยวกับดนตรีการเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท

ข้อมูลความสัมพันธ์ที่ระบุดังนี้เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ว่าการพัฒนาการเรียนการสอน อย่างน้อย 9 เรื่อง เป็นสิ่งจำเป็นที่คณะศึกษาศาสตร์ควรมีแผนดำเนินงานอย่างน้อยก็ต้อง ย้ำเน้นบุคลากรของคณะให้ปรับปรุงวิชาการสอนการเตรียมนิสิตที่เรียนในหลักสูตรต่าง ๆ ของ คณะให้มีความรู้พื้นฐานอย่างเพียงพอเกี่ยวกับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาความสามารถในการสอนเขียน
2. การปฏิบัติทดลองวิชาวิทยาศาสตร์
3. การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
4. ความรู้วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม
5. การสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
6. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา

7. ความรู้สึกซึ่งในวิชาพลานามัย
8. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะในสาขาที่ตนเองสอน
9. การสอนเกี่ยวกับดนตรีการเล่นดนตรีบางประเภท

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับรายงานการวิจัยที่มีผู้ทำมาแล้วหลายเรื่อง เช่น รายงานการวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติประจำปี 2538 พบว่า ครูในสังกัดมีความต้องการพัฒนาด้านการเรียนการสอนมากที่สุด นอกจากนี้จากการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาที่ดำเนินการโดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมการฝึกหัดครู และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) พบว่า รายการที่ครูระดับประถมยังมีสมรรถภาพในระดับต่ำ ได้แก่ การเตรียมการสอนอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ การสอนให้ตรงขั้นตอนที่สำคัญ การใช้อุปกรณ์อย่างเหมาะสม (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะ 2530) และในงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการ สหวิทยาลัยศรีอยุธยา เมื่อ ปี 2533 ระบุข้อค้นพบว่า ความต้องการในการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเองมีความสัมพันธ์กับอายุและอายุราชการ และจากรายงานการวิจัยของ กัลวิภา หงษ์ศิริ (2537) พบว่า ครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตรเขตการศึกษา 12 ต้องการความช่วยเหลืองาน วิชาการมากที่สุด

เมื่อพิจารณาความต้องการของครูต่อความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ก็พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์มาศ สุขกรี (2540) ที่วิจัยพบว่าครูมีความต้องการการนิเทศงาน ระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ การนำหลักสูตร ไปใช้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดกลุ่มประชากรในเขตจังหวัดชลบุรี จันทบุรี ระยอง และสระแก้ว ซึ่งเป็นเขตที่วิทยาเขตของมหาวิทยาลัยบูรพาตั้งอยู่ ยกเว้นจังหวัดระยอง โดยไม่ได้แยกแสดงผล เป็นรายจังหวัดจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรศึกษากลุ่มประชากรครูในทุกจังหวัดที่มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถให้บริการทางวิชาการได้ เช่น ครอบคลุมถึงสระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ตราด สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา โดยแยกเป็นจังหวัด จะทำให้ทราบปัญหาและความต้องการ เป็นรายจังหวัด ทำให้สะดวกในการวางแผนจัดการให้การฝึกอบรมเป็นรายจังหวัดได้สะดวกและ บังเกิดผลดีกับบุคลากรครูอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2535) **หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัณฐิกา หงษ์ศิริ. (2537) **ความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539) **การประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2538.** กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน (2540) **การปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการสภวิทยาลัยศรีอยุธยา, สำนักงาน. (2533) **รายงานการวิจัยเรื่องความเป็นไปได้ในการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาของสภวิทยาลัยศรีอยุธยา.** พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานคณะกรรมการการสภวิทยาลัยศรีอยุธยา
- คณะศึกษาโครงการ “การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์” (2541) **ความจริงของแผ่นดิน.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : คณะศึกษาโครงการ “การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์”.
- จวงจันทร์ ไชคชัยชำนาญกิจ. (2535) **ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมการฝึกหัดครู และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) **การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา.**
- ดิเรก คชชะ. (2535) **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ประเวศ วะสี. (2541) **ปฏิรูปการศึกษายกเครื่องทางปัญญาทางรอดจากความหายนะ.**

กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์.

ยนต์ ชุมจิต. (2534) **ความเป็นครู.** กรุงเทพฯ : โอ เอส พรีนติ้ง เฮ้าส์.

รุ่ง แก้วแดง. (2541) **ปฏิวัติการศึกษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.

เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2537) **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู.** กรุงเทพฯ : กองมาตรฐาน
วิชาชีพครู.

เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2541) **ระดับคุณภาพของครู.** กรุงเทพฯ : กองมาตรฐาน
วิชาชีพครู.

ศุภกร สืบเสาะ. (2535) **ความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและ
ครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดระยองจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.**

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. (2538) **แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.**

สุรวุฒิ หงษ์ทอง. (2538) **ความต้องการและสภาพที่ได้รับการตอบสนองการนิเทศงาน
วิชาการของครูโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐานในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา**

สุรีย์มาศ สุขกลี. (2539) **ความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอนในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ตราด วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.**

สำนักนายกรัฐมนตรื (2540) **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8.** กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.

อัญชลี ฉัตรเงิน. (2540) **ปัญหาและข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน
ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.**

ภาคผนวก

**แบบสอบถามข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาการสอน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี**

คำชี้แจง

เนื่องจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้บริการแก่ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี และในฐานะที่คณะศึกษาศาสตร์เป็นสถาบันที่จะเป็นศูนย์กลางการให้กับจังหวัดดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องมีข้อมูลและจำเป็นต้องทราบปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความประสงค์ที่จะทราบปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อที่ทางคณะจะได้กำหนดแนวทางการให้บริการด้านการสอนและการฝึกอบรมครูประจำการ ให้สอดคล้องกับความจำเป็นที่ปรากฏอยู่

การวิจัยครั้งนี้ จะสำเร็จลงได้ก็เพราะความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ คำตอบของท่านทุก ๆ ข้อจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การวิจัยจะอยู่ในขอบเขตของหลักวิชาการ ไม่มีผลกระทบกระเทือนหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวผู้ตอบหรือสถาบันแต่ประการใด

ขอขอบคุณอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดีของท่าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สุนทร บำเรอราช

ผู้ดำเนินงานวิจัย

คำชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นการถามข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นการถามเรื่องที่เป็นปัญหา

ตอนที่ 3 เป็นการถามความต้องการ

กรุณาอ่านคำชี้แจงแต่ละตอนก่อนตอบคำถามและแสดงความเห็น โปรดตอบทุกข้อเพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์และถูกต้อง

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่าน

1. ปัจจุบันท่านมีอายุ

ไม่เกิน 25 ปี

41 - 45 ปี

26 - 30 ปี

46 - 50 ปี

31 - 35 ปี

50 ปีขึ้นไป

36 - 40 ปี

2. อายุราชการ หรืออายุการทำงานเป็นครู

1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

21 ปีขึ้นไป

3. เพศ ชาย

หญิง

4. สถานภาพสมรส

โสด

สมรส

หม้าย

หย่าร้าง

ช่องนี้สำหรับนักวิจัย

1.

2.

3.

4.

5. ลักษณะที่พัก

- บ้านพักครู
- บ้านเช่า
- บ้านเช่าซื้อโดยผ่อนชำระ
- บ้านบิดามารดาหรือบ้านญาติ
- บ้านตนเองที่ไม่ต้องผ่อนชำระกับสถาบันการเงินใด ๆ

6. ภูมิลำเนา

- ในเขตเทศบาลเมืองหรือสุขาภิบาล
- นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

7. พาหนะที่ใช้เดินทางไปปฏิบัติงานที่โรงเรียน

- รถจักรยาน
- รถจักรยานยนต์
- รถสองแถวประจำทาง
- รถบัสประจำทาง
- รถยนต์ส่วนบุคคล

8. ค่าใช้จ่ายสำหรับการเพิ่มพูนความรู้ด้านต่าง ๆ ท่านมีเพียงใด

- ไม่มีใช้เลย
- มีใช้ตามปกติอยู่แล้วแต่ไม่มากนัก
- พยายามกันเงินไว้เพื่อให้มีบ้าง
- มีใช้อย่างเพียงพอ

9. ก่อนที่ท่านจะเป็นครู บิดามารดาท่านประกอบอาชีพใด

- รับราชการ
- เกษตรกร
- รับจ้าง
- ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. สังกัด

- สพป.
- เทศบาล
- โรงเรียนเอกชน

ช่องนี้สำหรับนักวิจัย

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านสอน

- ขนาดเล็กมาก (มีนักเรียน 20 - 120 คน)
- ขนาดเล็ก (มีนักเรียน 121 - 359 คน)
- ขนาดกลาง (มีนักเรียน 360 - 719 คน)
- ขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 720 - 1,079 คน)
- ขนาดใหญ่มาก (มีนักเรียน 1,080 คนขึ้นไป)

12. วุฒิ

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
- อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ทางการศึกษา)
- ปริญญาตรีทางการศึกษา สาขา.....
วิชาเอก.....
- สูงกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา สาขา.....
- วุฒิอื่นที่ไม่ใช่วุฒิต่างครู (โปรดระบุ).....

13. เกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษา

- 2.00 - 2.49
- 2.50 - 2.99
- 3.00 - 3.49
- 3.50 ขึ้นไป

14. สถานที่ที่ท่านจบการศึกษา

- เรียนด้วยตนเองแล้วสอบวิชาชุดครู
- วิทยาลัยครู.....
- มหาวิทยาลัย.....
- สถาบันอื่น (โปรดระบุ).....

15. ชั้นที่ท่านชอบสอนหรือถนัดที่จะสอนที่สุด

- ป.1
- ป.2
- ป.3
- ป.4
- ป.5
- ป.6

ช่องนี้สำหรับนักวิจัย

11.

12.

13.

14.

15.

16. กลุ่มประสบการณ์ที่ท่านชอบสอนมากที่สุดหรือถนัดมากที่สุด

- กลุ่มทักษะ
- กลุ่มประสบการณ์พิเศษ
- กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
- กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
- กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ช่องนี้สำหรับนักวิจัย

16.

ตอนที่ 2

เรื่องที่เป็นปัญหา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับท่านหรือไม่ .
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงที่ท่านคิด

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในเรื่อง
หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาที่ต้องสอน
3. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ต้องสอน
4. การเขียนจุดประสงค์เฉพาะ (เชิงพฤติกรรม) ตามเนื้อหาที่สอน
5. การกำหนดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่สอน
6. ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
7. การเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน
8. การทำอุปกรณ์การสอน
9. การใช้อุปกรณ์การสอน
10. เทคนิคการสร้างความสนใจ
11. เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน
12. เทคนิคการใช้คำถาม
13. วิธีการประเมินผล
14. การออกข้อสอบ การสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ

เป็นปัญหา	ไม่เป็นปัญหา

18. การสอนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กีฬา และกรีฑา
19. ความรู้ลึกซึ้งในวิชาพละนันทนาการ
20. การพัฒนาความสามารถในการสอนให้เด็กมีสุขภาพ
และบุคลิกภาพที่ดี
21. การสร้างผลงานและการแสดงออกด้านศิลปะ
ในสาขาที่ตนสอน
22. การสอนทางด้านศิลปศึกษาและใ้มน้ำวจิตใจให้เด็กรัก
ในศิลปะ
23. การสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง
24. การออกแบบงานอย่างง่าย ๆ
25. การสอนเกี่ยวกับดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท
26. การสอนเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ความสามารถเชิงนาฏศิลป์
27. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้นใหม่ ๆ
28. การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
29. การสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (พื้นฐาน)
30. การสอนเกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น

ต้องการ	ไม่ต้องการ

ความต้องการเรื่องอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้วยความขอบคุณยิ่ง